

Siedem groszy

CENA POJEDYŃCZ. EGZEMPL. 8 GROSZY
W NIEDZIELĘ 10 GROSZY

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA · SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

NIEDZIELA, 23 GRUDNIA 1934

NR. 352

Człowiek, który chce siedzieć w więzieniu, bo tam jest mu lepiej, niż na wolności

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał w sobotę charakterystyczną dzisiejsze czasy kryzysowe, sprawę niejakiego Jana Króla z Krotoszyna w Wielkopolsce. Oskarżonemu powodziło się w jego mieście rodzinnem bardzo źle, gdyż nie mógł znaleźć pracy. Pewnego dnia opowiedział mu jeden z jego znajomych, że na Górnym Śląsku można w każdej chwili znaleźć pracę i to dobrze płatną i dlatego radził mu wyjechać natychmiast do Katowic.

Oskarżony Król nie miał jednak pieniędzy na koszt podróży i dlatego wyruszył z Krotoszyna do Katowic pieszo. O chłódzie i głodzie maszerował szereg dni. W czasie podróży spał w polu, wzgl. u jakiegoś litościwego gospodarza w stodole. Gdy znalazł się już na Górnym Śląsku, z przerażeniem stwierdził, że i tutaj szaleje bezrobocie i o tem, żeby znaleźć pracę, niema mowy. Wałę-

sał się więc tutaj przez jakiś czas po poczekalniach dworcowych, a gdy wreszcie zbliżała się zima, uczył się myśli, że jedynym wyjściem z tego położenia jest dostać się za kraty więzienne. Dlatego też szukał sposobności, by policja

przymknęła go w areszcie. Pewnego wieczoru skradł na dworcu katowickim jakiejś pani torebkę ręczną. Pech przesładował go jednak i teraz. Pani owa bowiem wcale nie zauważyła kradzieży i poszła dalej, poostawiając przypadkowo złodzieja z torebką w ręku. Próbował więc drugi raz. Wtenczas już mu się „udało” i został przychwycony oraz odstawiony do więzienia.

Obecnie zasiadł Król na ławie oskarżonych pod zarzutem kradzieży. Na rozprawie opowiedział on swoją gołgotę i prosił sąd o wymierzenie mu jaknajdotkliwszej kary, gdyż w więzieniu jest mu bardzo dobrze. (!) Opowiadając o swych bezskutecznych poszukiwaniach pracy, cały czas płakał. Sąd skazał go na miesiąc aresztu z natychmiastowym wykonaniem kary i zarządził po odbyciu kary odstawienie Króla do miejsca zamieszkania w Krotoszynie. (s)

Spadek akcji elektrycznych

Paryż, 22. 12. Pát.

Na giełdzie paryskiej akcje Warszawskiego Towarzystwa Elektrycznego spadły o 25 franków i były notowane 455 franków. Również spadły o 20 franków akcje towarzystwa „Czeladź” do 301 franków.

Chrzcziny córki następcy tronu włoskiego

Rzym, 22. 12. Tel. wł.

Popołudniu odbył się w kaplicy pałacu królewskiego w Neapolu chrzest urodzonej dnia 24 września br. córki następcy tronu włoskiego, księżniczki Marii Pii. Uroczystość ta była obchodzona jako święto narodowe. Całe miasto było udekorowane flagami oraz iluminowane. Obrządku chrztu świętego dokonał arcybiskup Neapolu, kardynał Ascalesi, który użył wody z rzeki Piawy. Ojcem chrzestnym był król belgijski, reprezentowany przez hr. Turyanu, a matką chrzestną, księżniczka Maria Sabaudzka.

Choinka na Ryнку w Katowicach.

Firma „Rudolf Mosse” w innych rękach Trudności finansowe zostały przezwyciężone

Berlin, 22. 12. Tel. wł.

Firma Rudolf Mosse, wydająca dzienniki „Berliner Tageblatt”, „Berliner Volkszeitung” i „Berliner Morgenzeitung”, została sprzedana nowej grupie finansowej za sumę 5.7 miliona marek, przyczem gotówka zapłacono 4.5 miliona. Firma była od pewnego czasu w trudnościach finansowych i zawarty był układ z wierzycielami, na mocy którego prowadzona była dalej.

Obecnie, po sprzedaży, wydaje się, że

trudności zostały przezwyciężone i działalność jej nie będzie napotykała na większe przeszkody finansowe. Generalnym pełnomocnikiem nowonabywców mianowany został dyr. Jambrowski, który był dotychczas gospodarczym dyrektorem organu frontu pracy „Der Deutsche”.

Opierając się na tej nominacji, można przypuszczać, że nabywcami koncernu Mossego jest bank pracowniczy, „Die Deutsche Arbeiterbank”, który finansował „Der Deutsche”.

Gdy się Chrystus rodzi... Uroczystości Bożego Narodzenia w Rzymie i Betlejem

Miasto Watykańskie 22. 12.
W nadchodzący poniedziałek jako dzień wigilijny, złoży Ojcu św. dorocznym zwy-

czajem życzenia świąteczne kolegium kardynałskie, w imieniu którego przemówi dziekan kolegium, kardynał Granito di

Belmonte. Na przemówienie takie odpowiada zwykle Ojciec św. mową, w której porusza sprawy, szczególnie doniosłe dla życia religijnego i politycznego.

Jerozolima, 22. 12. Tel. wł.

Patriarcha łaciński Jerozolimy udaje się do Betlejem, by w wigilie o północy odprawić tam Mszę św. Nabożeństwo odbędzie się nie w bazylice Narodzenia, lecz w przyległym kościele franciszkanów św. Katarzyny. Przed Ewangelią patriarcha w otoczeniu duchowieństwa, niosącego figurę Dzieciątka Jezus, opuści świątynię i uda się do krypty bazyliki Narodzenia na miejsce, gdzie przyszedł na świat Zbawiciel. Tu diakon odśpiewa Ewangelię o narodzeniu Chrystusa, w której powiedziane jest, że „Słowo Ciałem się stało i mieszkało między nami”. Następnie patriarcha opowróci z orszakami duchowieństwa do kościoła franciszkanów i dokończy Mszę św. Poczawszy od pół nocy dnia wigilijnego, aż do południa pierwszego dnia świąt Msze św. będą odprawiane w krypcie bazyliki Narodzenia.

Odwołanie ambasadora Rzeszy przy Kwir nale

Rzym, 22. 12. Tel. wł.

W rzymskich kołach dyplomatycznych rozchodziły się pogłoski, że rząd niemiecki zamierza odwołać ambasadora przy Kwirynale, von Hassela. Zamiar odwołania ambasadora Hassela z Rzymu ma pozostawać w związku z przygotowaniami poważnych przesunięć na ważniejszych placówkach zagranicznych Niemiec. Odwołani dyplomaci mają ustąpić miejsca nowym ludziom bardziej zbliżonym poglądami i sympatjami do partii hitlerowskiej. W Rzymie nie wierzą, aby obecny kurs niemieckiej polityki wobec Włoch niechętny i pełen rezerwy mógł wkrótce ulec zmianie na lepsze.

UWAGA!

NUVER GWIAZDOKOWY 7 GROSZY

ukaze się w poniedziałek dnia 24-go grudnia br. w znacznie zwiększonym nakładzie i zawierać będzie 20. bogato ilustrowanych stron

Głoszenia do numeru gwiazdkowego przyjmujemy jeszcze dzisiaj od godz. 11—14-tej.

Sekretarz gminy Połomja zatopił księgi podatkowe w stawie wiejskim

W toku szczegółowego śledztwa w sprawie zaginięcia ksiąg i dokumentów kasowych urzędu gminnego w Połomju, w pow. Rybnickim, ujawniono jako sprawcę tej kradzieży 20-letniego sekretarza gminnego, Emila Antończyka, który wszystkie księgi podatkowe oraz inne dokumenty kasowe zatopił w stawie Kuczery. Księgi te zdołano już wyłowić z stawu. Resztę dokumentów i kwitów zakopał

Antończyk w polu, a pieczęcie podrzucił pod jedną z szaf w urządzie gminnym. Jak już poprzednio donosiliśmy, już od pierwszej chwili padło na Antończyka podejrzenie, że dopuścił się poważnych nadużyć na szkodę gminy. Obecnie ustalono z całą pewnością, że dopuścił się on tych nadużyć i, że w ten sposób chciał usunąć

dowody swej winy, co mu się jednak nie udało, albowiem księgi i kwity nie uległy wskutek wilgoci zniszczeniu. Obecnie bada je specjalna komisja rewizyjna, która stwierdzi, do jakiej wysokości sięgały nadużycia. Antończyka przytrzymano w areszcie. (r)

Losy grodzieckiej kopalni

Intervencja urzędników w Warszawie

Zanępokoleni w najwyższym stopniu o swój los, pracownicy kopalni Tow. Grodzieckiego w Grodźcu wysłali przed kilku dniami specjalną delegację do Warszawy, która interweniowała u władz centralnych w sprawie kopalni sprzedanej Towarzystwu „Saturn”. Pracownicy umysłowi mają zaległe pensje, a równocześnie niepokój ich budzi wypowiedzenie pracy, kończące się 31 grudnia br., oraz los kasy pożyczkowo-słaskowej, do której od szeregu lat składają dobrowolnie składki. Po przyjeździe delegacji z Warszawy zwołana została wczoraj konferencja w Inspektoracie pracy w Sosnowcu, z udziałem przedstawicieli pracowników, sekretarza Z. P. P.

i H. p. Ostrowskiego oraz dyr. Raźniewskiego. Na konferencji, odbytej pod przewodnictwem podinspektora Rychłowskiego, dyr. Raźniewski oświadczył, że sprawa wydłużenia czy „sprzedania kopalni „Saturnowi” nie została dotąd konkretnie załatwiona, to też wynagrodzenie pracownikom zarząd przedłużył do 1 lutego 1935 r., a więc o miesiąc. W najbliższym czasie odbędzie się jeszcze jedna konferencja z udziałem przedstawicieli „Saturna”, dotąd bowiem los pracowników umysłowych oraz robotników jest niepewny. Kursuje przytem uporczywie pogłoska, że ok. 500 robotników i urzędników ulegnie redukcji.

Kronika Śląska

Redakcja i administracja: Katowice, ulica Sobieskiego 11, — tel. 349-81.

Δ REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH

NIEDZIELA: g. 16 „Cudowny pierścień” (dla dzieci); g. 20 „Jutro pogoda”.
PONIEDZIAŁEK i WTOREK — teatr nieczynny.
ŚRODA: g. 16 „Domek z kart”; g. 20 „Krakowskie zuchy” (premiera).
CZWARTEK: g. 20 „Polityka i miłość”.
SOBOTA: g. 20 „Domek z kart”.
Δ TEATR „RARYTAS”.
Dzisiaj i odizolowanie o g. 19,15 i 21,15 rewijska p. t. „Co pani robi w nocy?”

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

Dyrekcja kin. katowickich podaje do publicznej wiadomości, że są czynne w czasie Świąt Bożego Narodzenia od wtorku, dn. 25 bm.
KATOWICE. Capitol: „Fedora”. Casino: „Pożar nad Wolgą”. Colosseum: „Postrach Meksyku”. Rialto: „Człowiek bez twarzy”. Palace: „W służbie tajemnej”. Union: „365 dni kłóla Paulzelle”. Deblina: „W każdym porcie dziewczyna” i „Święte milczenie”.
CHORZÓW. Apollo: „Szpieg Nr. 13”. „Kaleczka” przez 30 dni i „Występ osobisty”. Colosseum: „Czarna perła” i „Carlotta”.
SIEMIENOWICE. Apollo: „Henryk VIII”. Kameralne: „Tajemnice zamku Lebacon” i „Wszystko żart”.
RYBNIK. Apollo: „Symfonia serca”. Palace: „Koci pazur” i „Cztery strony świata”. Helios: „Przyjść w obliczu śmierci” i „Igranie z miłością”.
W kinie „Helios” prenumeratory naszego pisma, za okazaniem opłaconej karty abonamentowej, korzystają z 50 proc. zniżki. Poza tym przy dziesięcioletnim przybyciu w kinie, każdy prenumeratorem naszego pisma otrzymuje bilet gratyśowy.
WODZISŁAW. Słońce: „Człowiek-matka”. Dyrekcja kina udzieli 50 procentowej zniżki prenumeratorem naszego pisma, zamieszkającym poza Wodzisławiem.
KOPALNIA EMA. Helios: „Kocha, lubi, szanuje” i „Kam. Maynard”.
SZARLEJ. Apollo: od 12—23 bm. „Rozbójstwo przygodne” od 25—27 bm. „Przybyła”.
NOWA WIEŚ. Europa: „Testament dra Mabuse” i „Bandyta-detektyw”.
Prenumeratory „Siedmiu Groszy” otrzymują 80 proc. zniżki w dniach powszednich.
TARN. GÓRY. Kino „Nowości”: „Bitwa” i „Ody książęce w Londynie”.
PAWŁÓW. Apollo: „Kobieta, która nigdy nie spała”. Wstęp 25 groszy na każde miejsce.
RADZIONKÓW. Apollo: „Za pieniądze” i „Król areny”.
Prenumeratory „Siedmiu Groszy” otrzymują 25 proc. zniżki.

RADJO.

PONIEDZIAŁEK, 24 GRUDNIA 1934 R.

Katowice. 6.45 Audycja poranna. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 12.10 Muzyka lekka. 13.05 Płyty. 16.10 „W szopie ubożego”. 16.40 „W noc wigilijną” — wygl. ks. dr. Bolesław Rosiński. 16.50 Koncert świąteczny. 17.05 „Boże Narodzenie — świętem chorzych”. 17.20 Muzyka organowa. 17.50 „Na krakowskim rynku — las” — audycja świąteczna. 18.10 Oratorium Bożego Narodzenia. 19.35 Gawęda wigilijna dla samotnych. 19.50 Audycja kolendowa. 20.15 Przemówienie wigilijne Prymasa Polski. 20.25 Kolędy. 20.40 „Przeł. Janickiowym szalasem” — audycja ludowa. Piosenki i tańce góralskie. 21.15 „Pierwsza wigilia w okopach”. 21.30 „Kolędnicy śląscy” — słuchowisko regionalne śląskie ze śpiewami. 22.10 Płyty. 22.30 Audycja dla Polaków zagranicą. 24.00 Pasternka z klasztoru O. O. Franciszkanów w Panewniku.

— AWANTURY PIJACKIE. Na ul. Wolności w Chorzowie doszło do bójki pomiędzy niejakim Konradem Gązdą i Wilhelmem Kupicem. W czasie zajścia Gązda pobił swego przeciwnika do tego stopnia, że musiano go odwieźć do szpitala. W restauracji T. w Chorzowie przy ul. Hajduckiej doszło do bójki pomiędzy niejakim Antonim Jozsem i kilkoma gośćmi. Awanturę wybił w czasie zajścia kilka sztychów w lokalu. Na miejsce przybyła policja, która przytrzymała Jozsę i osadziła w areszcie policyjnym do wytrzeźwienia.

— WYPADEK NA KOPALNI. W podziemnych kopalni „Jacek” w Chorzowie wydarzył się w sobotę rano niebezpieczny wypadek. Około godz. 4,30 na jednym z filarów zderzyły się dwie lokomotywy, wskutek czego robotnicy Alfred Tetmar i Kazimierz Kliszowski zostali ranni. Oba przewieziono do szpitala.

— WŁAMANIE DO KINA W ŚWIĘTOCHŁOWICACH. Mieszkaniec Chorzowa Jakób Walner zameldował na policji, że w nocy na 21 bm. nieznanemu mu bliżej osobnikowi włamał się przez wylamanie tylnych drzwi do jego kina „Sztuka” w Świętochłowicach, gdzie skradł różne przedmioty. M. m. złodziej zabrał transformator Philipsa, głośnik oraz dwie lampy

25-ła rocznica poświęcenia kościoła w Nowej Wsi

W dzisiejszą niedzielę parafia nowowiejska obchodzi 25-lecie poświęcenia kościoła. Budowę tej pięknej i potężnej świątyni rozpoczęto w lipcu 1907 r. Dzięki niezmordowanemu poświęceniu ks. prob. Gutsfelda oraz wielkiej ofiarności wiernych i patronatu, budowę kościoła ukończono w przeciągu dwóch lat. Poświęcenia kościoła pod wezwaniem św. św. Wawrzyńca i Antoniego Padewskiego dokonał ks. dziekan Tytła z Chorzowa (Kniolewska Huta) w dniu 19 grudnia 1909 r. W pierwsze święto Bożego Narodzenia 1909 r. po raz pierwszy dokonała się w nowej świątyni bezkrwawa ofiara krzyżowa na głównym ołtarzu przy udziale liczego duchowieństwa oraz pobożnego ludu górnośląskiego. Długość kościoła wynosi 65 m, a szerokość 30 m. Wysokość potężnej wieży wynosi 64 m. W wieży tej znajduje się sala dla towarzystw kościelnych.

Aktu konsekracji kościoła dokonał

ks. kardynał Bertram w 1918 r. z ks. biskupem sufraganiem Augustynem, który udzielił wiernym św. Sakramentu Bierzmowania.

Od roku 1894 — 1922 był proboszczem ks. Gutsfeld. Po opuszczeniu przez niego parafii, objął parafię ks. prob. Jan Szczygłowski.

Gdy w czasie wojny światowej zabrano dzwony, z których największy ważył 61 centnarów, ks. prob. Szczygłowski pomyślał o sprowadzeniu nowych. Dzięki bezprzykładnej hojności wszystkich parafian myśl tę urzeczywistniono. Sprawdzono w roku 1930 cztery nowe dzwony, których piękny dźwięk słychać nawet z dalekiej okolicy. Dzwony poświęcił ś. p. ks. biskup Arkadiusz Lisiecki w Niedzielę Palmową 1930 r., w miesiąc przed jego niespodziewanym zgonem. O wyniku pracy duszpasterskiej niech świadczy fakt, że z parafii nowowiejskiej wyszło 22 kapłanów.

Kurs kroju w Chorzowie

W dniu 2 stycznia 1935 r. rozpocznie się w klasztorze Siostr Miłosierdzia (Gimnazjalna 45) kurs i nauka szycia, w szwalni robót ręcznych oraz w szwalni białego i domowego szycia. Panienki i młode mężatki mają okazję wyuczyć się różnych robótek, kroju i szycia praktycznego i oszczędnego. Ucząc się, wykonują zarazem ładne robótki, szyją dla siebie i swoich wszelką bieliznę damską, męską, dziecięcą, pojedynczą i modną, na życzenie i wyprawy, sukienki dla dzieci i domowe suknie dla dorosłych. Dla mniej zamożnych i ubogich stosowane są ulgi.

W klasztorze przyjmuje się także zamówienia na robótki i hafty modne, szycie wszelkiej bielizny i wykonuje się kompletne wyprawy. Przyjmuje się zamówienia na ornaty i wszelkie paramenta kościelne, wykonuje się chorągwie i sztandary według życzenia — po cenach bardzo przystępnych. Można także korzystać z nauki malarstwa i muzyki.

Bliższych informacji udziela się codziennie rano od godz. 8 do 9, po południu od godz. 12,30 do 14. W każdą sobotę od godz. 8—9, po pol. od 3—5.

py prostownicze. Poza tym osobnicy ci przerwali połączenie elektryczne. Szkoda wynosi około 640 zł.

— WYSTĘP KRAKOWSKICH ZŁODZIEI W RYBNIKU. Do mieszkania nadniestrza huty „Silesia”, Stanisława Bartmickiego, zam. w Rybniku przy ul. Mikołowskiej, włamali się w ub. piątek dwaj sprawcy, którzy po otwarciu drzwi podołbionym kluczem, weszli do sypialni, skąd skradli futro męskie z karakulowym kołnierzem wartości 1.000 zł, 2 ubrania i pewną ilość bielizny za sumę około 400 zł. W czasie dochodzeń ustalono, że kradzieży dokonali 20-letni

Z naszej strony kursy polecamy szczególnie pamięci Szan. Czytelników. SS. Miłosierdzia pracują z wielkim poświęceniem nad wyszkoleniem kursistek, o czym świadczą coroczne wystawy robót ręcznych, bielizny itp. ogólnie podziwiane.

Śmiało włamanie w Chorzowie

W nocy na sobotę włamali się złodzieje do zakładu fryzjerskiego Kretscha w Chorzowie przy ul. Wolności 31, gdzie jednak nie skradli żadnych towarów. Najwidoczniej włamywacze byli dobrze obeznani z rozmieszczeniem wszystkich ubikacji, bowiem przebili jedną z ścian i weszli do składu futer i kapeluszy Grosberga. Złodzieje skradli tam futra i kilka kapeluszy, poczem zapakowali cały łup i oddalili się w nieznanym kierunku. Pościg policyjny pozostał bez skutku. Szkoda wynosi około 5.000 zł.

Józef Jagiello i 19-letni Piotr Ptak, młodzieńcy, pochodzący z Krakowa, obecnie bez stałego miejsca zamieszkania. Wyżej wymienieni spal w krytycznym dniu w domu noclegowym Antoniego Bodery w Rybniku, poczem odjechali około wieczora w kierunku Bielska. Jagiello pozostawił u Bodery 2 walizki, zawierające różne rzeczy, a między innymi pół kg kawy ziarnkowej, 200 gr. kakao i 100 gr. herbaty w oryginalnych paczkach z napisem „Extra fine”, które to rzeczy, jak badanie wykazało, pochodzą również z kradzieży, dokonanej u Bartmickiego. (r)

ARESZTOWANIE 167 OSÓB

Wyniki obławy policyjnej w Sosnowcu

Wczorajszej nocy policja w Zagłębiu przeprowadziła wielką obławę, przyrzem aresztowała 167 podejrzanych osób. W czasie sprawowania tożsamości wyszło na jaw, że wśród aresztowanych znajdują się zawodowi włamywacze, dą-

wno poszukiwani przez policję i sądy całej Polski. Przy aresztowanych znaleziono wiele rewolwerów z nabojami, sztylęty, noże i jeden karabin wojskowy. Aresztowanych osadzono w więzieniu.

Gwiazdka dla bezrobotnych kop. „Matylda”

W sobotę 22 bm. odbyła się w pięknie przybranej sali zbiornej kopalni „Matylda” uroczystość gwiazdkowa dla dzieci bezrobotnych z tejże kopalni. Przy choince po odprawieniu modłów przez ks. proboszcza Sową, odśpiewano szereg kolend, poczem obdarowano 280 dzieci podwieczorkiem i podarkami odzieżowymi, łącznej wartości około 3.000 zł. Potrzebne fundusze zebrano od urzędników i załogi kopalni. Poza tym uzyskano znaczną subwencję od zarządu Śląskich Kopalń i Cynkowni, S. A. Rozdaniem podarków zajął się Komitet Pań z p. inż. Ullmannową na czele.

Ks. inf. Kasperlik idzie na emeryturę

Ks. inf. Kasperlik, długoletni wikariusz generalny, przechodzi z dniem 1 stycznia 1935 r. na emeryturę. Pożegnanie zasłużonego kapłana odbędzie się w poniedziałek, 24 bm. o godz. 8,30 z porannych w Kurii Diecezjalnej w Katowicach.

ZWIĄZEK POGRZEBOWY I DOBRO-CZYNNOŚCI Z. Z. KATOWICE.

Członkini nasza

ś. p.

Przybytek Wiktorja

zmarła w 36 roku życia.

Cześć jej pamięci!

ZARZĄD.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 24 grudnia 1934 r. o godz. 8,30 z domu żałoby w Katowicach, ul. Raciborska 18.

Kronika Zagłębiowska

Redakcja i administracja: Sosnowiec, 3-go Maja 5.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Niedziela o godz. 11 m. 30 poranek dla szkolnej młodzieży — widowisko fantastyczne W Szekspira p. t. „Sen nocy letniej”; o godz. 16 m. 15 „Sen nocy letniej”; wieczorem o godz. 20 m. 15 „Rodzina” A. Sienkiewskiego.

KINOTEATRY W ZAGŁĘBIU.

SOSNOWIEC. Zagłębie: „Ścigani ludzie”. Palace: „Cygański wódz”.
BEDZIN. Światowid: „Taniec młodości”. Nowości: „Na teli wspomnień”. Apollo: „Wróg krwi”.
DĄBROWA. Ars: „Przygoda o północy”. Bąkai: „Salto mortale” i „Chłopiec z Montany”.
CZELADZ. Czary: „Moje marzenie... to ty”.

— EPIDEMIA ODRY. Od kilku miesięcy w Sosnowcu szaleje odra, zbierając obfite żniwo wśród dzieci. W ostatnim tygodniu znowu zachorowało 38 dzieci. Na białonę zapadło 12 osób, a na płoninę 8.

— TRADYCYJNY OPLATEK. Z. M. Pr. „Jedność” w Sosnowcu urządza 24 bm. o godz. 21,30 w lokalu własnym tradycyjny oplatek.

Kronika Olchuska

— MIŁOŚĆ PCHNĘŁA GO W OBJĘCIA ŚMIERCI. W dn. 20 bm. w lesie pod wsią Bukowno, obok toru kolejowego powiesił się 19 letni mieszkaniec Bukowna, Jan Słazak. Denat targnął się na życie spowodowany niemożnością poślubienia ukochanej. Na połączenie się zakołchanemu z dziewczyną, nie pozwolili rodzice, wskutek braku środków utrzymania.

— KRWAWE PORACHUNKI KŁUSOWNIKÓW. Postrzelony dogorywa w szpitalu. We wsi Siemierzycy, pow. Olkuskiego powstała kłótnia pomiędzy kłusownikami braćmi Gałami (Jacek i Stanisław) i Janem Bienkiem o broń myśliwską. Mianowicie Gałowie sprzedali fuzję Bienkowi, która okazała się niedobłą. Bieniek oddał broń spowrotem i żądał zwrotu pieniędzy, których Gałowie odmawiali. W pewnej chwili Jacek Gała porwał broń i strzelił do Bienka, raniąc go b. niebezpiecznie w głowę i szyję. Bezpośrednio po tem, Stanisław Gała usiłował strzelić z tej samej broni do Franciszka Korca, który stanął w obronie Bienka, lecz broń mu z wczasu odebrano. Gałów aresztowano, a Bienka w stanie groźnym odwieziono do szpitala Hulczyńskiego w Zawierciu.

ARESZTOWANIE 167 OSÓB

Wyniki obławy policyjnej w Sosnowcu

Przy jednym z aresztowanych którego nazwisko na razie trzymane jest w tajemnicy, znaleziono plan usił. w. n. rabunku i szyfr, używany wśród przestępców.

20-letni herszt włamywaczy groził przed sądem świadkom oskarżenia zastrzeleniem

Przed sądem karnym w Rybniku prze-
winęła się w ub. piątek cała galerja mło-
docianych włamywaczy, oskarżonych o
popelnienie całego szeregu kradzieży z
włamaniem, a pochodzących z Knuruwa.
Na czele tej szajki stał 20-letni Stefan Bi-
jak, a członkami jej byli przeważnie mło-
dzieńcy, liczący od 18 do 25 lat. Poza-
te na ławie oskarżonych zasiadła również
matka Bijaka, Michalina.

Dochodzenia w sprawie popełnionych
przez szajkę kradzieży prowadzili przed-
sąd p. Henkiel i Gnika z Rybnika, któ-
rzy dostarczyli sądowi na rozprawie ca-
ły szereg obciążających dowodów wi-
ny. W toku dochodzeń tych oraz na roz-
prawie ustalono m. in., że za uzyskane
przez szajkę za skradzione przedmioty
pieniądze młodociany herszt tej bandy
zamierzał ożenić się z niejaką Lucją
Pyszną. Spośród całej tej bandy jedynie
osk. Adamczyk przyznał się do kradzie-
ży, reszta zaś oskarżonych przeczyła, ja-
koby była popełniła zarzucone jej krad-
zieże.

W wyniku jednak przeprowadzonej
rozprawy sąd skazał Stefana Bijaka na
3 lata, Antoniego Pysznego, brata jego
narzeczonej na 3 lata, Henryka Adam-
czyka na rok, Jerzego Burka na 9 mie-
sięcy, Emila Pysznego oraz Jana Pysz-
nego na 6 miesięcy, a starą Bliakową i
Lucję Pyszną na 6 miesięcy więzienia i
30 zł. grzywny. Resztę oskarżonych sąd
uwolnił od winy i kary.

Zaznaczyć należy, że mąż Bijakowej
i ojciec herszta szajki znany jest z swej
prawości i cieszy się wszędzie wielkim
poważaniem. Obecnie cierpi on i bardzo

dotkliwie odczuwa krzywdę, wyrządzo-
ną mu przez żonę i syna.

W chwili, gdy sąd znajdował się na
naradzie, osk. Bijak wygrażał się świad-
kom oskarżenia, że po odlepieniu swej
kary porachuje się z nimi i, że pierwszą

kulę otrzymała urzędnicy policyjni, któ-
rzy zeznawali na rozprawie.

Pogróżka ta, jak się dowiadujemy, bę-
dzie przedmiotem rozprawy dodatkowej,
która zostanie zarządzona w trybie przy-
śpieszonym. (r)

Fatalny strzał wartownika

◆ **Somarzystwa Odwony Mienia Publicznego**

21 bm. około godziny 18.30 obok kop.
„Flora” w Dąbrowie nieznani dotąd
sprawcy zaatakowali wartownika Tow.
Ochrony Mienia Stefana Wasieleka, któ-
rego obrzucono kamieniami. Wasielek,
broniąc się, wyjął rewolwer i dał w stro-
nę atakujących kilka strzałów.

Strzały spowodowały tragiczne na-
stępstwa. Jedną z kul bowiem trafiła
przechoźnia, 18-letniego Abrama Saksa,
zam. w Dąbrowie (Narutowicza 2). S.
ugodzony został kulą w bok, to też stan
jego jest b. ciężki.

Wartownika policja aresztowała.

Śmierć dziecka w ustępie

W ub. czwartek zdarzył się w Popielowie,
pow. Rybnik tragiczny wypadek. Około godz.
13.30 wszedł do znajdującego się w podwó-
rzu ustępu, 4-letni synek górnika — Roman
Niwelt i w pewnym momencie, najprawdopo-
dobniej wskutek własnej nieuwagi wpadł do
dół kloaczego. Na krzyk malca przybie-
biegli z pomocą przechodnie, a następnie prze-
rażeni rodzice. Po mozolnych staraniach zdo-
lano dziecko wydobyć na powierzchnię, gdzie
niezwłocznie przybyły lekarz dr. Kubezka z
Rybnika udzielił mu pierwszej pomocy. Za-
rządzono natychmiastowe przewiezienie ma-
łego Romka do lecznicy Spółki Bractw, gdzie
dokonano wypompowania żołądka. — Mimo
wszelkich zabiegów, dziecko zmarło w 7 go-
dzin po wypadku wskutek zatrucia organizmu
gazami z gnojówki. (r)

Pamiętaj o bezrobotnych i umiemy o bezrobotnych

Dziecko w skrzynce na targu

Wyrocznia matka przed sądem w Sosnowcu

W Grabochnie, małej miejscowości obok
Kazimierza w Zagłębiu Dąbrowskim przecho-
dnie znaleźli na ulicy porzucone niemowlę.

Zawiadomiono o tem najbliższy posterunek
policji, który zajął się odszukaniem matki
dziecka.

Wkrótce zdołano ustalić, że matka dzie-
cka jest mieszkanka Sławkowa, Antonina Kolczyk,
która przyznała się do porzucenia i niemowlę
zabrała.

W jakiś czas potem jedna z przekupek na
targu w Sławkowie ze zdumieniem zauważy-
ła, że w skrzynce z towarami znajduje się kwi-
tacja niemowlę. Kobieta poczęła krzyczeć, to
też na miejscu znalazła się wkrótce policja,
która bez brudności ustaliła, iż matka zosta-
wionego u przekupki niemowlęcia jest Anto-
nina Kolczyk.

W ub. sobotę A. Kolczyk stanęła przed
Sądem Okręgowym w Sosnowcu oskarżona o
dwukrotne porzucenie dziecka. Tłumaczyła się
ona, że do przestępstwa tego zmusiła ją skraj-
na nędza. Sąd, biorąc pod uwagę okoliczności
łagodzące, skazał ją na 6 miesięcy więzienia,
z zawieszeniem wykonania kary na 5 lat.

Sprostowanie

Dyrekcja Policji w Katowicach nadesłała
nam sprostowanie Wydziału Skarbowego:

W numerze z dnia 1 grudnia br. ukazało
się sprawozdanie z rozprawy sądowej przeciw
dr. Dżułyńskiemu.

W szczególności podano między innymi
wiadomość 1) że jako świadka przesłuchano
b. kierownika Urzędu Skarbowego w Pszczy-
nie p. Ochęduszkę, 2) że oskarżony dr. Dżu-
łyński domagał się na poprzedniej rozprawie
wykluczenia jawności publicznej uzasadniając
wniosek tem, że w czasie swego przesłucha-
nia będzie ujawniał pewne nadużycia, których
rzekomo dopuścił się p. Ochęduszkę, oraz 3)
że przy drzwiach zamkniętych złożył zezna-
nia oskarżony.

Ponieważ wiadomości powyższe nie odpo-
wiadają stanowi faktycznemu, przeto Urząd
Wojewódzki Śląski — Wydział Skarbowy
opierając się na postanowieniach § 11 ustawy
prasowej z dnia 7 maja 1874 (Dz. Ust. Rze-
szy str. 65) prosi o zamieszczenie w najbliż-
szym numerze dziennika z zachowaniem wa-
runków tym §-em określonych sprostowania,
stwierdzającego, że:

1) do dnia dzisiejszego pozostaje Mgr. Ma-
rian Ochęduszkę na stanowisku Naczelnika
Urzędu Skarbowego w Pszczyńcu.

2) na poprzedniej rozprawie nie zapowia-
dał oskarżony ujawnienia nadużyć, których
rzekomo dopuścił się p. Ochęduszkę, lecz za-
powiadał ujawnienie nadużyć w Urzędzie
Skarbowym, które to rzekome nadużycia po-
dał Sądowi przy drzwiach otwartych,

3) przy drzwiach zamkniętych nie składał
zeznań oskarżony dr. Dżułyński, lecz zezna-
wał Naczelnik Urzędu Skarbowego w Pszczy-
nie Mgr. Marian Ochęduszkę, podając sądowi
dane co do wysokości podatków, wymierzo-
nych dr. Dżułyńskiemu, które to okoliczności
nie mogą być rozpatrywane na rozprawie
jawnej bez zezwolenia właściwych władz
przełożonych.

Niesłusznie Wydział Skarbowy w Kato-
wicach prosił, że p. dr. Dżułyński, wnosząc o
wykluczenie na poprzedniej rozprawie jawno-
ści publicznej, celem zapłodzenia nadużyć, gdyż
na rozprawie nie zjawił się p. Ochęduszkę, a
wniosek taki stawiał faktycznie p. dr. Dżułyń-
ski, zaś przewodniczący dr. Arct wyraźnie za-
znaczył, że nie jest to powód do wykluczenia
jawności publicznej i wniosek ten został za-
protokółowany w protokole rozprawy. Nie
podnosimy również w sprawozdaniu z roz-
prawy, że oskarżony zeznał przy drzwiach
zamkniętych, a tylko, że rozprawa odbywała
się częściowo przy drzwiach zamkniętych.

Tajemnicza śmierć

Dnia 21 bm. przed poł. zmarł nagle
w mieszkaniu swych rodziców w Kato-
wicach — Brynowie, przy ul. Kochłowic-
kiej 6, bezrobotny śp. Józef Koteria, Pod-
czas oględzin zwłok lekarz stwierdził m.
in. ślady śluców na szyi, wobec czego
z polecenia prokuratora Sądu Okręgowego
w Katowicach przeprowadzona będzie
w szpitalu miejskim w Katowicach sek-
cja zwłok, celem stwierdzenia faktycznej
przyczyny śmierci.

ROZNE DAWANO DOTYCHCZAS PREZENTY GWIAZDKOWE

Radzimy w tym roku dla odmiany podarować na
gwiazdkę prenumeratę ciekawego dziennika

ABONUJ SIEDEM GROSZY

Hieny mieszkaniowe w poirzasku

Przytrzymanie właśc. biura „Rekord” w Katowicach

W tych dniach przytrzymano w Ka-
towicach pod zarzutem pobierania zali-
czek za dostarczenie mieszkań, niejakiego
Rudolfa Rittmeistera z Katowic (Andrzeja
33), prowadzącego wspólnie z niejaką Ja-
dwigą Bensch z Katowic (Jagiellońska 14)
w jej mieszkaniu biuro wyszukiwania
mieszkań.

W toku dochodzeń ustalono, że po-
bierali oni od szeregu osób zaliczki za
wyszukiwanie mieszkań, których jednak
mimo pobrania zaliczek nie dostarczali.
M. in. poszkodowali oni Agatę Surmę z
Katowic na 395 zł., Józefa Poloczka z
Piotrowic na 160 zł. oraz Annę Oczadło-
wą z Katowic na 280 zł.

Sprytnych wydrwigroszów, których
darzy się popularnie mianem „hien mie-
szkaniowych” poddano przesłuchaniu, w

wyniku którego przytrzymano został z
polecenia sędziego śledczego Rudolf Ritt-
meister. W toku dalszych dochodzeń u-
stalono, że obydwójce prowadzili biuro
swe pod nazwą firmy „Rekord”. Zdołali
oni pozatem w podobny sposób naciągnąć
cały szereg innych osób, których nazwi-
ska nie zostały jednak jeszcze stwierdzo-
ne. Zdołano jedynie ustalić, że ogółem
naciągali oni mnóstwo osób na kilka tysię-
cy złotych. Policja zwraca się za naszym
pośrednictwem do poszkodowanych, by
we własnym interesie zgłosili się w ko-
misarjacie II policji wojewódzkiej w Ka-
towicach.

Wspólnikami Rittmeistera są: Paweł
Tomaszek z Katowic, ul. Jagiellońska 13,
oraz Borys Mateja z Katowic, ul. Wan-
dy 5 a.

Sprawa kolei Śląsk - Gdynia

Kolej Śląsk — Gdynia nadal będzie eks-
ploataowała Min. Komunikacji, a to wobec nie-
możności kupienia przez Tow. Kolejowe Pol-
sko-Francuskie taboru, pożyczonego T-wu
przez to ministerjum.

Ponieważ jednak kupienie taboru od Min.
Komunikacji przez T-wo Kol. Polsko-Francu-

skie stanowi zasadniczy warunek eksploata-
cji kolei Śląsk — Gdynia, przeto, o ile Tow.
do dnia 1 stycznia 1936 r. wymieniono ta-
boru nie kupi — kolej przejdzie na własność
Min. Komunikacji bez żadnego odszkodowa-
nia.

Układ węglowy Polski z Anglią wchodzi w życie

Jak już donosiliśmy, centralna rada wła-
ścicieli kopalń W. Brytanii zatwierdziła za-
warte w początku grudnia w Londynie pol-

sko-brytyjskie porozumienie węglowe.
Obecnie należy się spodziewać oficjalnego
zawiadomienia o tym fakcie strony polskiej,

Redakcje w przemyśle cynkowym

Przed paroma dniami kilka hut cyn-
kowych zgłosiło wnioski do komisarza
demonilizacyjnego o zezwolenie na re-
dukcję większej liczby robotników. Po-
dobne wnioski zgłosili m. in. huta „Ku-
negunda” i „Silesia” w Lipinach. Ta
ostatnia domagała się zwolnienia około
120 robotników. W sprawie tej odbyła
się już konferencja u komisarza demo-
bilizacyjnego, którą jednak odroczone,
w celu zbadania sytuacji na miejscu. W
sobotę bawił komisarz na terenie huty
„Silesia”, gdzie zapoznał się z sytuacją.
Ostatecznej decyzji w tej sprawie należy
się spodziewać dopiero po świętach

czyli polskiej konwencji węglowej, i wymiany
oficjalnych potwierdzeń między obu kontra-
hentami.

W ten sposób wejście w życie polsko-an-
gielskiego układu węglowego, obecnie już za-
twierdzonego, można się spodziewać w naj-
bliższym czasie, a więc najprawdopodobniej
wkrótce po Nowym Roku.

Jak wiadomo, zawarty w początku gru-
dnia i wkrótce wchodzący w życie układ mię-
dzy przemysłami węglowymi Polski i Wiel-
kiej Brytanii reguluje udział obu przemy-
słów w zbycie węgla na rynkach zagranicz-
nych. Układ ten przewidywał się w pierwszym
rzedzie do usunięcia niepożądanych skutków
konkurencji obu przemysłów węglowych w
dziedzinie eksportu.

Krwawa zbrodnia szaleńca w Głupczycach

Nożem ciężko pokaleczył trzy kobiety

W czwartek popołudniu rozegrała się w
Głupczycach, na Śląsku niemieckim, stra-
sna zbrodnia. Zamieszkały przy ul. Sie-
rocej dawniejszy pacjent Zakładu Psychja-
trycznego, Masny, w przystępie nagle-
go szału poranił ciężko nożem 41-letnią
Veitową, 80-letnią Bartkową i 83-letnią
Beyerową. Wszystkie trzy ofiary szaleń-
ca odstawiono natychmiast w stanie groź-
nym do szpitala, gdzie stwierdzono, że
rany są bardzo poważne i, że niema na-
dziei utrzymania kobiet przy życiu.

W związku z tą zbrodnią donoszą je-
szcze, że Piotr, który już od dłuższego
czasu niewał ataki szału, zaprosił Veito-
wą do swego mieszkania pod pretekstem
wręczenia jej podarku gwiazdkowego dla
dzieci. Gdy uradowana tą niespodzianką
i nie przeczuwająca nic złego Veitowa,
znalazła się w mieszkaniu Masnego, furja-
rzucił się na nią z ostrym nożem w rę-
ku i zadał jej szereg ciężkich ran.

Veitowa wszczała alarm, na skutek

którego przybyły do mieszkania Masnego
obie starszyski, Bartkowa i Beyerowa, któ-
re Masny również bardzo poważnie poka-
leczył. Veitowa jest matką kilku doro-
słych już dzieci. Furjat po dokonaniu
zbrodni, zdemolował całe mieszkanie, ni-
szcząc m. in. całą bieliznę i porcelanę, po-
czem z trudnością dał się ująć przez przy-
byłą na miejsce policję. Masnego osadzo-
no w zakładzie psychiatrycznym jako nie-
uleczalnie chorego.

6)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Do zamku swego wrócił hrabia Treuenfels, który przez kilka tygodni przebywał w więzieniu, posadzony o otrucie swej żony Alicji, kobiety pięknej, lecz złej, przewrotnej i niewiernej. Bezpośrednio po powrocie udał się do jadalni na kolację, którą zjadł w towarzystwie swej kuzynki, hrabianki Beaty, kochającej się w nim do szaleństwa. Podczas kolacji, na dworze zerwała się wielka burza. Hrabia udał się następnie do pokoju zmarłej żony i otworzył jej biurko. Pragnął on za wszelką cenę zbadać tajemnicę jej śmierci.

Skrupulatnie i uważnie przejrzał jego zawartość wewnętrzną, aż do najmniejszego skrawka papieru. Znalazł cały stos listów, różnego rodzaju notatki i pamiętnik. Nie przypuszczał, że jego żona prowadzi pamiętnik. Drżąc, otworzył go, w nadziei, że tam może znajdzie wyjaśnienie tej strasznej zagadki. Niestety pamiętnik ten pochodził jeszcze z czasów panieńskich, ostatnie notatki były robione jeszcze przed ślubem.

Rozczarowany zamknął go spowrotem i odłożył nabok. Przejrzał jeszcze tylko daty listów, mając nadzieję, w którymś z ostatnich znaleźć jakieś wyjaśnienie.

Ale wszystko daremnie.

Nie znalazł też żadnej flaszeczki, ani naczynia, w którymby przechowywała zabraną z jego biurka truciznę.

Poszukiwania okazały się zupełnie bezowocne.

Hrabia wstał.

Północ dawno już minęła i cisza panowała w całym zamku.

Hrabia jeszcze raz skierował kroki do sypialni córeczki. Spała spokojnie z uśmiechem na uroczej twarzyczce, a piastunka jej drzemała oparta w fotelu. Nie słyszała wejścia hrabiego.

Cicho wyszedł spowrotem i udał się wreszcie do swojej sypialni.

Na dworze tymczasem uciszyło się nagle... Burza przeszła widocznie...

ROZDZIAŁ V.

GORYCZ I POCIECHA

Kiedy hrabia zbudził się następnego dnia, słońce świeciło jasno, powietrze było świeże i czyste.

Hrabia odetchnął głęboko i szybko ubrał się przy pomocy Grollmana. Był prawie gotów, kiedy przy drzwiach rozległo się pukanie dzieciennych piąstek.

— Tatusiu, kochany tatusiu! — odezwał się delikatny, dźwięczny głosik.

Hrabia otworzył szybko.

Na progu stała mała dziewczynka, ubrana cała na białe, i uśmiechała się do niego.

Ojciec podniósł ją w ramionach i przycisnął mocno do piersi.

— Mój promyczek już wstał? — powiedział pieszczotliwie.

— Już dawno! — odpowiedziała mała hrabianka, czule obejmując ojca za szyję. — Szybko się dziś wykapałam, a Henryka też się śpieszyła z ubraniem mnie, gdyż chciałam z tobą zjeść śniadanie.

Z zachwytem spoglądał hrabia na twarz dziecka.

— No, to świetnie się składa, że i ja już jestem gotów. Chodźmy zobaczyć, czy Beata przygotowała nam już coś do zjedzenia.

Ojciec i córka, trzymając się za ręce, zeszli razem do obszernej jadalni.

Stół był już starannie nakryty, nie brakło na nim nawet pięknych, świeżo zerwanych w oranżerii kwiatów.

Hrabianka Beata oczekiwiała ich już.

Hrabia Harro podczas tego pięknego poranka, słysząc rozkoszny szebiot ukochanego dziecka, zapomniał chwilami o strasznej trosce, ja-

ka ugniatała mu serce. Kilka razy nawet oześmiał się, przysłuchując się zabawnym uwagom dziecka.

— Czy to prawda, tatusiu, że Mademoiselle odjechała? — zapytała Gilda po chwili.

— Tak, Gildo, pojechała już na zawsze. Czy żal ci jej?

Gilda potrząsnęła główką.

— Nie, nie, wcale nie! Ja wolę z tobą chodzić na spacer, co mi zresztą przyrzekłeś wczoraj... Prawda?

— I dotrzymam przyrzeczenia! — powiedział ojciec.

Po śniadaniu, szczebiocząc wesoło, szła mała Gilda z ojcem przez las. Była szczęśliwa, że znowu miała go przy sobie i że nie musiała zostać z Beatą w domu. Jak ptak podskakiwała u jego boku.

Burza wyrządziła w lesie dużo szkód. Drzewa miały połamane gałęzie, a niektóre z nich leżały powy-

Hrabia stał jak skamieniały i spoglądał za nimi...

wracane. Ale teraz było cicho i hrabia czuł się w tej chwili spokojny i zadowolony, chodząc tak po lesie w ten słoneczny poranek z ukochaną córeczką u boku.

Uszli tak spory kawałek drogi, nie spotykając nikogo, dopiero kiedy doszli do skrzyżowania dróg, ujrzeli zdaleka jeźdźca na koniu.

Hrabia zatrzymał się jak wryty, przyglądając się nadjeżdżającemu.

Poznał w jeźdźcę swego przyjaciela, barona Dalheima, który zmuszony był świadczyć w procesie przeciwko niemu. Hrabianka Beata rzekła się zeznać, więc baron był jedynym świadkiem, który wiedział, że hrabia był w posiadaniu tej trucizny. Hrabia z zdenerwowaniem patrzył na nadjeżdżającego przyjaciela. Jak się zachowa? Czy poda mu rękę, czy też ominie go bez powitania?...

Baron Dalheim także poznał już zdaleka hrabiego Harro i jego córkę. Lekki rumieniec wystąpił na jego pięknej, szlachetnej twarzy. Coś drgnęło w nim, a w oczach jego widniało niezdeterminowanie...

Nagle skierował konia w bok i udając, że nie widział hrabiego z córką, odjechał na przełaj przez łąkę...

Hrabia Harro zbliżył się śmiertelnie. Musiał znieść tę obelgę bez słowa protestu. Nie mógł, jak byby uczynił w innym wypadku, pobiec za nim i zażądać satysfakcji. Każdy z jego sfery miał prawo tak postąpić, jak baron w tej chwili. A jeżeli on, jego przyjaciel, uczynił to, mógł się tego hrabia spodziewać po każdym.

Był to przecież niedawno jeszcze

jego najlepszy przyjaciel i najbliższy sąsiad.

Hrabia stał jak skamieniały i spoglądał za nim.

— Jestem banitą! — powiedział cicho do siebie i westchnął boleśnie.

— Co mówisz, tatusiu? — zaszczębiało dziecko u jego boku.

Hrabia ocknął się z ponurego zamyslenia i wprostował się.

Nie powinien tego rodzaju spotkaniem dać się wyprowadzać z równowagi. Musi być silny, gdyż nieraz go jeszcze spotka tego rodzaju obelga. I niema się czemu dziwić. Przecież nikt nie jest przekonany, że jego ręce nie są winne zbrodni.

Niejeden jeszcze kielich goryczy był mu przeznaczony.

W drodze powrotnej siedł z Gildą przez wieś. Wieśniacy, którzy go spotykali, spoglądali na niego, jak na dzikie zwierzę. A niektórzy, widząc

Otworzył list i przeczytał:

„Mój drogi, drogi Harro!

Dzisiaj chcę skorzystać z praw najwierniejszej przyjaciółki matki Twojej. Ona biedna nie może teraz stanąć u Twego boku ze swoją troskliwością, miłością i wiarą w Ciebie. A ja wiem, że Ty teraz w tych ciężkich chwilach w dwójnasób odczuwasz brak tych uczuć. Pozwól mi wobec tego zająć przy Tobie miejsce Twojej matki, mój drogi Harro: chcę Ci powiedzieć to, co by Ci ona w takiej chwili powiedziała.

Wiem o wszystkim, co Cię ostatnimi czasami spotkało i bardzo cierpiałam nad tem, że nie mogę Ci w niczem pomóc. Wiem też, że jesteś wolny i ta wolność jedynie z braku dowodów winy.

Rozumiem, co to znaczy dla takiego mężczyzny, jakim Ty jesteś! Czuję, jak strasznie musisz cierpieć nad tem. I dlatego śpieszę pomóc Ci i chociaż dobrem słowem, jak uczyniłaby to Twoja matka ukochana.

Nie opuszczaj ręk, drogi Harro! Kto Ciebie tak zna, jak ja Cię znam, nie zwątpi o Tobie ani na chwilę, jak ja w ciągu całego mego życia.

Nie daj się zgnębić tem, że dotychczas nie zostały jeszcze wyjaśnione mroczne tajniki tej sprawy. Wierz w sprawiedliwość Boską! On wszystko doprowadzi do pomyślnego końca i wykaże Twoją niewinność.

Zyje dala od świata, ale wiedz o tem, że masz we mnie, Ty i Twoje dziecko, wierne i oddane serce, które nigdy ani na chwilę nie zwątpiło w Twoją wartość.

Niech Bóg ma w swojej pieczy Ciebie i moją małą chrześniaczkę Gildę, na której jasną główkę kładę błogosławiającą dłoń.

Kroczysz teraz krzyżową drogą, ale wytrzymaj próbę, a zobaczysz, że niedługo wszystkie te cierpienia będziesz miał poza sobą.

Nie daj mi długo czekać na wiadomość o sobie!

Twoja całem sercem oddana Ci matka

Anna.

Przełożona zakładu przy klasztorze N. M. P.“

Hrabia spoglądał na list wilgotnymi ze wzruszenia oczyma. Jakim błogiem uczuciem przejęły go te serdeczne, pełne głębokiej wiary w jego niewinność słowa, po tem, co uczynił mu jego przyjaciel. Ku wielkiej uldze widział, że jednak nie wszyscy zwątpili o nim.

Słowa tej czcigodnej kobiety wnikały w jego serce, jakby je wypowiedziała najukochańsza matka. Chętnie ucałowałby w tej chwili jej rękę i śpieszno mu było natychmiast odpowiedzieć na ten list. Przyszło mu prztem na myśl, że przełożona mogłaby mu pomóc w znalezieniu odpowiedniej wychowawczyni dla jego córki.

Tak więc w liście tym nie tylko odstąpił przed nią całe swe zbolełe serce i duszę, ale w końcu listu wyraził swą prośbę co do wychowawczyni, której wybór ze względu na dobre dziecka, był sprawą niemałej wagi.

ROZDZIAŁ VI.

W ZAKŁADZIE DLA PAŃ Z ARYSTOKRACJI.

W zakładzie dla pań z arystokracji przy klasztorze N. M. P. panował tego samego ranka, kiedy w zamku Treuenfels znaleziono hrabinę Alicję martwą, wielki ruch i podniecenie. Przełożona tego zakładu, hrabina Salitz-Halm, podczas śniadania w sali jadalnej odczytywała paniom list od jednej z pensjonariuszek, baronówny Agnieszki von Ronach, która w tym czasie bawiła poza zakładem.

(Ciąg dalszy jutro)

Człowiek grupy terrorystycznej zabójcą Kirowa

Zakończenie śledztwa w sprawie zamachu leningradzkiego

Moskwa, 22. 12. (PAT.)
Oficjalnie komunikują, że śledztwo w sprawie zamachu na Kirowa zostało ukończono. Sprawę przekazano kolegium wojskowego sądu najwyższego ZSRR. Ustalono, że zabójca Nikołajew był członkiem konspiracyjnej grupy terrorystycznej pod nazwą „Leningradzkie Centrum”, rekrutującej się spośród byłych uczestników zinniewskiej opozycji w Leningradzie. Z polecenia tej grupy Nikołajew popełnił zamach. Według komunikatu, organizacja „Centrum Leningradzkie” dążyła do dezorganizacji rządu sowieckiego w drodze aktów terrorystycznych, skierowanych przeciwko kierownictwu jednostkom, aby osiągnąć zmianę obecnego kursu politycznego w duchu zinniewskotroickim. Poza tym w zamachu odegrał rolę motyw zemsty osobistej wobec Kirowa, który doprowadził w roku 1926 do zlikwidowania opozycji zinniewowskiej.

Komunikat podkreśla, że grupa terrorystyczna straciła wszelką łączność z masami i podjęła swą działalność wskutek całkowitej beznadziejności swych zamiarów politycznych. W związku z po-

wyższem aresztowano i przekazano kolegium wojskowemu najwyższego sądu ZSRR, 14 b. członków opozycji zinniewowskiej (łącznie z Nikołajewem).

Według uporczywych pogłosek, Zinniew został aresztowany. Czynniki oficjalnej wiadomości tej nie zaprzeczają, ani też jej nie potwierdzają.

Proces o spisek w Kłajpedzie

Oskarżenia wypierają się winy

Ryga, 22. 12. (PAT.)
Z Kowna donoszą: W procesie Neumanna i Sassa rozpoczęło się badanie oskarżeń. Pierwszy zeznawał pastor Sass, któremu akt oskarżenia zarzuca, że będąc mianowanym przez naczelnego wodza niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej kierownikiem akcji narodowo-socjalistycznej w Kłajpedzie, zorganizował tajną, antypaństwową organizację, ukrywającą się pod firmą partii chrześcijańsko-socjalistycznej i w charakterze kierownika tej partii

urządzał tajne zgromadzenia, na których propagowano oderwanie Kłajpedy od Litwy w drodze zbrojnego powstania przez zorganizowanie oddziałów wojskowych i szturmowych, które urządzały ćwiczenia, manewry itd. Pastor Sass przyznaje się do kierownictwa partii chrześcijańsko-socjalistycznej, zaprzecza jednak kategorycznie zarzutem, że partja miała jakieś cele antypaństwowe. Podobne stanowisko zajęli również inni oskarżeni, m. in. były prokurator sądu kłajpedzkiego baron Ropp.

Sytuacja gospodarcza Polski

Poprawa w górnictwie i przemyśle

Warszawa, 22. 12. PAT.
Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w listopadzie r. b.: Okres sprawozdawczy, jako niezbyt sezonowy dla wielu gałęzi wytwórczości, nie przyniósł poważnych zmian w obrotach gospodarczych. Zapotrzebowanie pieniężne zmniejszyło się, znajdując wyraz w zwiększeniu przyrostu wkładów i spadku działalności kredytowej. W wyniku tego rezerwy płatnicze banków wzrosły, zaś obieg pieniężny, zmniejszył się. Dał się zauważyć wzrost zainteresowania rynkiem akcyjnym i poważna wyżka kursów. Wypłacalność klienteli bankowej była naogół zadawalająca, natomiast w rolnictwie trudności płatnicze nie zmniejszyły się ze względu na ograniczone możliwości zbytu tak zboża jak i artykułów hodowlanych oraz trwający w listopadzie spadek cen artykułów rolnych. W dziale produkcji przemysłowej, nastąpiła dalsza sezonowa poprawa, zatrudnienia w górnictwie węglowym, dzięki lepszemu zbytowowi węgla w kraju oraz utrzymaniu się eksportu na dość wysokim poziomie.

Produkcja przemysłu naftowego i zbyt przetworów naftowych, był nieco słabszy. Poważną wyżkę wykazał eksport wytworów hutnictwa żelaznego. Sprzedaż wytworów hutniczych na rynku krajowym pozostała bez zmiany i była

znacznie większa, niż przed rokiem. Zatrudnienie w przemyśle maszynowo-metalewnym nie uległo osłabieniu. Ciepła pogoda wpłynęła na zmniejszenie się ruchu w branży włókienniczej. Stan zatrudnienia w przemyśle drzewnym, był bez większych zmian. W obrocie handlowym z zagranicą utrzymywane zostało wysokie saldo dodatnie. Liczba zatrudnionych, jak corocznie w porze zimowej, zaczęła spadać.

Mgła w Anglii

Londyn, 22. 12. (PAT.)

Naskutek gęstej mgły u ujścia Tamizy, ruch statków w porcie londyńskim całkowicie zamarł. Nad wielu miejscowościami północno-zachodniej Anglii unoszą się nieprzejrzane tumany mgły, tak, że pole widzenia nie sięga dalej, niż 3 do 4 metrów. W Londynie ruch przedświąteczny ucierpiał również naskutek mgły, gdyż ruch uliczny nie może się odbywać normalnie. Ubiegłej nocy mgła była tak gęsta, że autobusy posuwały się krok za krokiem, przy czym na przedzie umieszczono pochodnię.

— Zargonowy „Moment” donosi, że liczba żydów w Gdyni przekroczyła już 1.600 głów.

— Kierownik odpowiedzialny zakładu przemysłowego „Zgierzanka” w Zgierz, Marcell Con, skazany został przez powiatowy sąd starościński za samowolne obniżanie zarobków robotniczych na 1 miesiąc aresztu, oraz na 1.000 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 2 miesiące aresztu.

— Trybunał Rzeszy w Lipsku wydał wyrok, mocą którego odrzucona została skarga b. cesarza Wilhelma przeciwko jednemu z banków berlińskich o zwrot 480 tys. marek, stanowiących cenę kupna akcji przemysłowych, które — zdaniem b. cesarza nabyte zostały po kursie wyższym od normalnego. Wilhelm uważa, że transakcja ta dokonana przez administratorów jego majątku, nie obowiązuje go i domagał się zwrotu pieniędzy. W czasie rozprawy okazało się, że b. cesarz winien był owemu bankowi 250 tys. marek.

— Na jednotorowej linii kolejowej w pobliżu Murrhardt, pociąg osobowy, idący z Hesselthal do Stuttgartu zderzył się z dodatkowym pociągiem osobowym, idącym ze Stuttgartu do Norymbergi. Jak dotychczas ustalono, 3 osoby poniosły śmierć na miejscu, 4 są ciężko rane, zaś wiele odniosło ciężkie obrażenia.

— Dziennik japoński „Kokumin” donosi, że na wyspie Kiu-Szin, należącej do archipelagu japońskiego, ludność zburzyła 10 kościołów katolickich. 10 księży rzekomo uciekło z wyspy.

— N. B. I. donosi, że oddział żołnierzy sowieckich, który wkroczył na terytorium Mandżukuo, usiłował uprowadzić wielu włościan oraz rozbroić pograniczny oddział wojsk mandżurskich i dopiero po nadejściu posiłków wycofał się. Tego rodzaju zajścia graniczne miały miejsce już niejednokrotnie.

Wielki pożar

Loz d y n, 22. 12. Tel. wł.

W Leeds spłonęły wielkie zakłady włókiennicze, które zatrudniały 9000 robotników. Ogień szerzył się z niezwykłą szybkością. Straty wyrządzone przez pożar są bardzo znaczne.

Zawód dziennikarzy niemieckich

Warszawa, 22. 12. Tel. wł.
„Berliner Tageblatt” podał wczoraj mylną wiadomość, że minister Beck spędzi święta w Berlinie. Wskutek tego na Schlesischer Bahnhof przybyło wczoraj około 200 dziennikarzy niemieckich, celem uzyskania wywiadu, względnie jakichś informacji. P. minister Beck nie wysiadł na tym dworcu i wobec tego wszyscy dziennikarze wsiadli do pociągu i pojechali do następnej stacji miejskiej do Zoo. Minister wsiadł do samochodu ambasadora polskiego, jednakowoż udał się znowu na inny dworzec i wsiadł do pociągu kopenhaskiego. Dziennikarze niemieccy, oczekujący rozmowy z ministrem Beckiem, zawiedli się bardzo.

Wojewoda poznański

Poznań, 22. 12. Tel. wł.
Płk. Artur Maruszewski, dotychczasowy wojewoda tarnopolski, mianowany został na wakujące od dłuższego czasu stanowisko wojewody poznańskiego.
W czasie wojny służył on w piątym pułku Legionów. Po wojnie do r. 1929 był szefem sztabu Korpusu Ochrony Pogranicza, poczem objął dowództwo pułku KOP. w Czortkowie.
W październiku 1933 r. płk. Maruszewski mianowany został wojewodą tarnopolskim.

Nadużycia kolejowe

Nielegalna sprzedaż szyn

Warszawa, 22. 12. Tel. wł.
Śledztwo w sprawie nadużyć na odcinku kolejowym Warszawa — Kutno prowadzone jest energicznie. Ustalono, że nadużycia polegały głównie na nielegalnej sprzedaży szyn i podkładów kolejowych i były uprawiane od lat pięciu. Ko-

misje, które były wysyłane na kontrolę do Łowicza były przez winowajców stale podejmowane suto i w ten sposób usypiano ich czujność. Wobec tego śledztwo objęło nie tylko osoby, które dopuszczały się nadużyć, ale również tych funkcjonariuszów, którzy przez niedbalstwo czy też

lekkoomyślność, zle przeprowadzili kontrolę. Wśród aresztowanych należy wymienić dwóch zawiadowców odcinków, a mianowicie Nowakowskiego Jana i Eugenjusza Stańczyka, oraz emeryta kolejowego Barbiszewicza. Jak słychać, skarb państwa nie poniesie strat.

TU WYCIĄCI

Humor

DZIEWICA

Marysta Kłaps uchodzi za bardzo skromną pannę. Lubi bardzo teatry amatorskie.

Wchodzi właśnie na scenę. Gra w jakimś dramacie. Zwracając się w stronę widowni woła:

— Gdzie moje dziecko? Gdzie jest moje dziecko?...

Jakaś kobieta siedząca na widowni, odpowiada z dużym zdziwieniem w głosie:

— Jakto gdzie? Adyć u mnie w chalupie, Kaśka go pilnuje.

W RESTAURACJI

— Panie usługujący! Przynosisz pan gościom rzeczy jadalne, a sam jesteś taki brudny?

— Przepraszam pana, czy to ja jestem do zjedzenia, czy to, co przynoszę?

W APTECE

— Co to za prządki, pan mi dał strychninę, zamiast chininy!

— Dziękuję za uwagę, w takim razie muś pani dopłacić jeszcze 2 złote!

Bondi szedł przedko naprzód. Znał on tę drogę oddawna, a pomimo, że była uciążliwa, nie zatrzymywał się ani na chwilę. Zimno, śnieg, góry i skały nie były mu przeszkodą w popełnieniu zbrodni.

Kilka razy potknął się na sliskim śniegu, raz upadł nawet, ale podniósł się zaraz i biegł dalej. Ciemna noc, zawieja i wycie wichru, — wszystko to sprzyjało jego zamiarom.

Nagle stanął i wyteżył wzrok w kierunku wysokiej skały, stojącej nad głęboką przepaścią.

Tam, na tle śniegu, widniała jakaś postać ludzka.

— To on! — szepnął, śmiejąc się szatańskim prawie śmiechem. — Pomimo zawiei i zimna, czeka na mnie i na... śmierć!...

Po upływie kilku minut stanął Bondi koło swej ofiary. Wolf, otulony kosztownym futrem i podpierając się na długim, grubym kij, zbliżył się do niego.

— Gdzie u licha siedziałeś pan tak długo? — zawołał rozniewany. — Gdybyś był jeszcze dłużej zwlekał, byłbym się zamienił w sople lodu. Okropnie zimna noc!

— Zimno panu? — zapytał Bondi szyderczo.

— Bardzo!

— Ale śmierć jeszcze jest zimniejsza!

— Co mnie tam śmierć obchodzi! — zawołał Wolf. — My tu mamy interesy do załatwienia i żyjemy! Masz pan pieniądze. Dał się stryj ubłagać?

— Naturalnie! Myślałeś pan, że ja daremnie będę prosił? Przekonałem go, że kilkaset tysięcy guldénów, to drobnostka dla niego. Zresztą oddam

Dobranoc!

Dernburg spojrział jeszcze na nią i nie wiedząc prawie, co robi, pochylił się i pocałował ją w czoło.

— O panie hrabio! — zawołała dziewczyna cofając się. — Tego nie...

— Dobranoc! — powtórzył Dernburg i wyszedł.

Gdy Fedora została sama, rzuciła się na kolana i ukryła twarz w rękach.

— Boże mój, — modliła się ze łzami — czemu wprowadziłeś mnie do tego domu, czemu doświadczaś mnie tak ciężko? Jak się to ma skończyć! Ja jestem służącą, a kocham go z całego serca!...

I głośno płakać zaczęła

— On przyjdzie! — pomyślała. — On przyjdzie! Dzikie zwierzę szuka swej ofiary... Znam złowrogi blask jego oczu! Przyjdzie on tu, aby zamordować hrabiego, ale ja będę walczyć z nim! Albo zaginie największy łotr dzisiejszej nocy, albo ja!

Gdy Bondi wszedł do przeznaczzonego dla siebie pokoju, była właśnie godzina dziewiąta. Na kominku jasny palił się ogień, przed łóżkiem zaś na stoliku znajdował się puhan korzennego wina. Taki wówczas był zwyczaj.

Bondi zamknął starannie drzwi i zaczął się natychmiast rozglądać po pokoju, chodziło mu bowiem o to, aby niepostrzeżenie wyjść z zamku.

Pokój ten miał dwa okna, wychodzące na ogród, a zatem położenie było korzystne.

Tajemnice fakirów indyjskich

Nielitościwy zdrajca „cudów”

Podróżnik francuski, Helleu, jak również austriacki geograf, Kruger, podczas dłuższego pobytu w Indiach, klasycznej ojczyźnie fakirów, poświęcili dużo czasu i uwagi zbadaniu cudów, które wyczyniają oni na oczach widzów. Nielitościwym „zdrajcą” owych „cudów” stał się, po wejrzeniu za kulisy sztuki fakirów, Helleu, który nie tylko wydał książkę z opisem dokładnym czarodziejskich pokazów, ale i sam demonstrował publicznie w Paryżu, „jak to się robi”. Kruger po dziesięcioletnim pobycie w Indiach również doszedł do wniosku, że wszystkie cuda, dokonywane przez fakirów, są tylko zręcznymi trickami. Prawdziwi fakirzy nie udzielają się tłumowi, są to kapłani, którzy strzegą tajemnicy posiadanej i zdobytej wiedzy i nie zgodziliby się nigdy na produkowanie swojej władzy tajemnej za pieniądze.

Zdaniem Krugera wszyscy t. zw. fakirzy, występujący publicznie i obwożeni przez impresariów, są tylko zręcznymi bardzo kuglarzami. Kruger opisuje najbardziej podziwiany przez Europejczyków w Indiach trick z lina. Fakir wyrzuca w górę linę, która staje w powietrzu prosto i sztywno jak kij. W tej chwili rzuca się ku linie pomocnik fakira, mały chłopiec i drapie się po linie w górę. Górny koniec liny wydaje kłęby dymu, w których chłopiec ginie i znika bez śladu.

Jak to się dzieje? Rozwiązanie zagadki jest proste. Środkowa i górna część liny jest odpowiednio spreparowana. Wiedząc, że fakir do ręki dla sprawdzenia tylko dolną część liny, a ta jest zwyczajna i naturalna, jak każda lina konopna. W środkowej części liny, wewnątrz jej znajduje się skomplikowany mechanizm. Składają się nań tubki metalowe luźno ułożone, tak, że lina nie traci nic ze swej elastyczności. W każdej tubce znajduje się jeszcze cylinder metalowy. Gdy fakir wyrzuca linę w górę, naciska on jednocześnie dolną tubkę, co zresztą wymaga wielkiej zręczności. Nacisk ten wysuwa cylinder z pierwszej tubki i wypycha ją do drugiej tubki. Jednocześnie wypchnięty zo-

staje cylinder z tubki numer dwa do tubki numer trzy itd. W ciągu kilku sekund cała lina jest w ten sposób usztywniona i sterczy naksztalt kija. Kij ten jest dość mocny i może wytrzymać ciężar małego chłopca. Trick ten, jak podaje Kruger, został podpatrzony i zdemaskowany przez pewnego kolejarza angielskiego, który przekupił za parę funtów pomocnika fakira. Pomocnik wydał mu czarodziejską linę, zawierającą opisany wyżej mechanizm. Ten więc wyczyn fakirów nie ma

nic wspólnego z magią i może być zaliczony do rzędu tricków z variete.

Helleu na pokazach w Paryżu demonstrował między innymi i znany tak dobrze z opisów trick z nasionkiem, wkładanym na oczach publiczności do donicy z ziemią. Po wykonaniu przez fakira kilku gestów nad donicą wyrasta nagle z ziemi drzewko, które po kilku minutach okrywa się paczkami i kwieciami. Ten „cud” tłumaczy się znajomością pewnych zasad fizyki i botaniki.

J. L.

Stanisław R. Tarn. Góry. Należałoby wnieść skargę do sądu przeciwko Skarbowi Państwa. Sprawa jest jednak kosztowna.

Ludwik Sk. Radoszowy-Rydułtowy. Przewalutowana suma wynosi 158,40 zł.

E. S. 1911. 1) 38,40 zł., 2) 31,03 zł., 3) Bank ten znajduje się obecnie w likwidacji i należałoby napisać do centrali w Poznaniu. 4) Od ogólnej sumy wartości budynku.

Gerhard Sz. Czuchów. Komisarz p. Bargiel w komisariacie w Świętochłowicach.

Inwalida — Pawłów. Jeżeli Pan pobiera już z Siołki Brackiej, to więcej prawa tego Pan niema.

Silwester N. Zwonocze. Na rok bieżący musi Pan wykupić IV kategorii. Sprawa zapłaty grzywny ma czas do czasu rozstrzygnięcia jej przez wszystkie instancje.

E. L. 300. Jeżeli nie ma Pan pieniędzy na wyższe wykształcenie chłopca, to radzimy Panu dać go chwilowo w naukę do mistrza malarstwa, a później może się warunki poprawiać.

A. P. 103 Katowice. Jeżeli zamierzał, to należało żądać od niego zapłacenia odsetek i wymazania tych hipotek. Wnieść skargę do sądu.

A. K. R. Od wymiaru grzywny należy wnieść sprzeciw. Za zwłokę istotnie nie potrzebuje Pan nie płacić.

Jakób K. Mała Dąbrówka. Czyta nas przeszło 100.000 ludzi i dlatego też trudno nam wszystkich zadowolić. Jednak będziemy się starać, żeby również Pańskie życzenia z biegiem czasu uwzględnić. 33.250 mk. jest dzisiaj po przewalutowaniu około 120 zł. Fotografii — o którą Panu chodzi — niestety nie posiadamy, gdyż została nam przysłana przez dane towarzystwo.

Nr. 1910. Bank dolicza taki procent. Jest wprawdzie wysoki, ale ma do tego prawo. Noty — jest notowaniem na miejscu, a dewizy — na przekaz — zagranicę. Można wymienić, jednak nie zawodowo, gdyż wtenczas trzeba wykupić świadectwo przemysłowe.

Abonent „Siedmiu Groszy” Chorzów-Miasto. Prosimy nam wyraźnie atramentem napisać, o co Panu chodzi, gdyż z karteczki nic nie wynika.

115 390 F. Prosimy uważnie czytać gazetę, gdyż na Pańskie zapytanie otrzymał Pan już przed dwoma tygodniami odpowiedź. Obecnie informujemy Pana po raz drugi. Należy napisać pismo z prośbą o szybkie załatwienie sprawy. Poza tym trzeba czekać, gdyż żalić się nigdzie nie można.

Franciszek S. Ruda Śl. Na odwrotnej stronie obligacji wpisać Pańskie nazwisko. Nigdzie nie potrzeba pozatem chodzić.

Józef Gd. Lubliniec. W sprawie renty nie da się już dzisiaj nic zrobić, gdyż sprawa jest przedawniona. Jeżeli gospodarz faktycznie udowodni, że w roku 1926 przebudował mieszkanie, to jest jedyne wyjście zapłacić mu to, co żąda.

J. K. z S. Powinien Pan wykupić II kategorii. Niech Pan jednak spróbuje i wnieść prośbę do Urzędu Skarbowego a może się uda.

Nr. 8976 F. P. B. Wezwać gospodarza piśmiennie do naprawienia uszkodzonych rzeczy. Jeżeli tego mimo to nie zrobi, to wtenczas można kazać zrobić na własny koszt i koszta potrącić z czynszu.

Sublokator Hajduki. Trzeba płacić miesięcznie 1 zł. poza czynszem za sublokatora.

M. F. Gorzycki. Adresów podobnych firm amerykańskich nie posiadamy.

Reszki obozu polarnego Schmidta

W tych dniach przybył z Wyspy Wrangla do Leningradu radiotelegrafista Iwanow, który był członkiem pamiętnej wyprawy prof. Schmidta, która z łamaczem lodów Czajuskinem rozbiła się w lutym br. na morzu polarnym. Iwanow opowiadał, że podczas żeglugi łamacza lodów Krasina w pobliżu przylądka Rogersa, znaleziono tram budowlany (belkę) sześć metrów długą. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, jest to część domu składanego, jaki Czajuskin miał przywieźć dla zimujących na wyspie Wrangla.

Geometra Jakób Gakken, również „czajuskinowiec”, w rozmowie z dziennikarzami powiedział: „Okrety Litke” i „Krasin”, które w okresie nawigacyjnym 1934 płynęły w rejonie obozu Schmidta, znalazły morze pokryte lodem. Długolodni łód, na którym wybudowano obóz Schmidta nie mógł bezwarunkowo stopnieć w okresie polarnego lata. Wniosekować więc można, że lodowce, na których znajdował się obóz Schmidta, zamiesiony został w kierunku północnym, tj. w kierunku wyspy Wrangla. Tam łód prawdopodobnie zrzędl, tak, że podczas burzy

niektóre przedmioty wyniesione zostały na wyspę Wrangla. Jeszcze przed odnalezieniem tych przedmiotów, łowca Brucz, który żyje na wyspie Kosa (północno-wschodnia część wyspy Wrangla), oznajmił naczelnikowi wyspy, Semenczukowi, że mocny nawał wyniósł na brzeg drzewo budulcowe, kołdry i podartą, czerwona chorągiew. Nie ulega wątpliwości, że wszystko to były szczątki obozu Schmidta. Dom, który miał być dowieziony na wyspę Wrangla, załadowany został na okręt w stanie zdemontowanym. Poszczególne części składowe, belki itp. były odpowiednio oznaczone, aby budowniczy wiedział, w które miejsce należą. Belka, znaleziona przez załogę „Krasina”, zaopatrzona jest właśnie w taki znak: nie ulega więc wątpliwości, że jest to część składowa domu. Nie ulega też wątpliwości, że później znajdują się także części składowe i inne przedmioty, które pozostały po ocalałym rozbitku „Czajuski-na”. Każda taka część czy przedmiot, znaleziona w tych okolicach polarnych, ma wielkie znaczenie, gdyż na tej podstawie można badać bieg prądów na Morzu Czukockim.

Interpelacja w sprawie Żyrardowa

„Nie łaska, lecz sprawiedliwość”

Paryż, 22. 12. (PAT.)

W izbie deputowanych dep. Elbel zgłosił interpelację w sprawie żyrardowskiej. Wystąpił on pod adresem rządu z zapytaniem, co zamierza uczynić, aby były uszanowane zagranicą, a szczególnie w Polsce, prawa Francuzów. Interpelant poruszył sprawę uwięzienia dyrektorów Caena i Vermeerscha i informował się, czy rząd francuski będzie interwenjował u władz polskich, w celu ich uwolnienia.

W odpowiedzi na tę interpelację premier Flandin oświadczył: „Sytuacja, jaką nam przedstawił dep. Elbel, niejednokrotnie była rozpatrywana przez rząd, który podejmował szereg kroków wobec rządu

polskiego. Nie chciałby krytykować rządu zaprzyjaźnionego i sprzymierzonego. Obecnie w Polsce zarysowuje się tendencja do ograniczenia wszystkich interesów cudzoziemskich, a więc i francuskich. Każde państwo ma prawo działać według swego upodobania, ale musi uszanować jednak jednostki i ich mienie. Sądzę, że ta krótka debata którą wywołał dep. Elbel, tak jednogłośnie zaakcentowana przez zgromadzenie, da do poznania rządowi polskiemu, iż wypuszczenie na wolność dwu Francuzów byłoby nie aktem łaski, lecz sprawiedliwości, który wzmochnąłby stare i trwałe węzły przyjaźni obu państw”

Echa fra'cznej katastrofy

Paryż, 22. 12. Tel. wł.

Przed sądem w Meaux toczy się od dwóch dni rozprawa przeciwko maszyniście pociągu pośpiesznego, który w roku ubiegłym uległ katastrofie pod Lagny.

Przewód sądowy ustalił, że winę za katastrofę, w której zginęło ponad sto osób, ponosi całkowicie maszynista Daubigny, który nie zastosował się do sygnałów, nakazujących zatrzymanie pociągu.

TU WYCIĄCI

— 430 —

Wyjście z ogrodu wydawało mu się drobnostką... Nie było tam wysokiego muru, tylko był płot, który łatwo można było przeskoczyć.

Wiedział on, że hrabia w swoim dziwactwie nie miał nawet stróża, przy łóżku leżał pistolet, a w podwórzu był pies, ale i na to miał Bondi radę. Nosił zawsze przy sobie pudełko z bardzo dziwnymi pigułkami: jedna z nich wystarczyła na zgładzenia tak człowieka jak i psa.

Oprócz tego nie wyruszał nigdzie bez swoich narzędzi, a były niemi jedwabna drabinka, sztylet i kilka wytrychów. Tak uzbrojony nie lękał się niczego.

O północy miał się spotkać z Wolfem, nie potrzebował więc się wcale spieszyć. Usiadł na kanapie, zapalił papierosa i zaczął układać plan zamordowania dwóch ludzi.

Naipierw musiał się załatwić z lichwiarzem, który czekał na niego w lesie, to jest zabrać mu swoje weksle i gotówkę, które Wolf bezwzględnie miał przy sobie. Nosił zawsze w kieszeni dość znaczną sumę pieniędzy w domu, a cóż dopiero w podróży!...

Zamordowanie Wolfa bardzo było łatwe.

Kazał mu czekać na siebie koło tak zwanej „żydowskiej skały”. Było to miejsce, jakby stworzone na popełnienie morderstwa. Skała ta była dlatego nazwana „żydowską”, że przed wielu laty napadł tu morderca na żyda-kunca i odebrałszy mu wszystko, zechnął go ze skały w przerażeniu. W kilka tygodni później dopiero znaleziono jego ciało...

— 431 —

— Z Wolfem, to drobnostka! — myślał. — Trudniejsza sprawa za to z moim drogim stryjem! Jeżeli go zabiję w jego własnym pokoju, podejrzanie padnie zaraz na mnie, bo służąca wystąpiłaby jako świadek przeciw mnie! Dziwna ta służąca... Odwraca się ciągle, zakrywała twarz... Widocznie nie chciała, abym ją zobaczył. A ja dałbym nie wiem co za to, że znałem ją niegdyś. Musiałem ją gdzieś widzieć, ale gdzie i kiedy?... Jej trzeba się też pozbyć koniecznie! Najpierw usunę dziewczynę... potem zabiorę się do stryja. Dziewczynę zresztą zabijać nie potrzebuje, związę ją i zaniosę do próżnej już kopalni, którą widziałem, jadąc tu. Tam ją zostawię! Górniczy znajdą ją i posadzą, że zamordowała swego pana i ukryła się tam ze strachu. Potem wrócę, załatwię się ze stryjem i wezmę przede wszystkim zawartość „żelaznych książek”!

Nędznik cieszył się niezmiennie ze swego planu.

— Ale teraz czas! — zawołał głośno, zrywając się z kanapy. — Wpół do dwunastej!

Zabrał się zaraz w drogę. Wziął płaszcz, zaopatrzonego w obszerną, długą kieszeń, wyjął z niej spuszczaną drabinę, przymocował ją przy oknie i z wolna ostrożnie zaczął się spuszczać na dół. Stając się w ogrodzie, ściągnął drabinę zwinął ją i schował do kieszeni.

Potem biegł szybko, trzymając się z daleka od domów robotników, chociaż przezorność ta zupełnie była zbędna. Robotnicy dawno już spali po ciężkiej pracy, dziełce, a zresztą w tej okropnej zawiści śnieżnej nie byłoby go wcale widzieli.

Uczciwość odpoczywała, zbrodnia czuwała.

Humor

NIE ZROZUMIEJ SIĘ.

— Ach panie... cięsz się bardzo, że pana poznałam... dużo o panu słyszałam...

Ale dowiedź to mi nie można niczego.

TYLKO TO...

Pan Hipolit Cebulak wraca do domu zalany w pestkę. Od trzech kwadransów majstruje już przy drzwiach, lecz mimo nadludzkich wysiłków nie może sforsować zamku.

Jakiś liściowy przechodzień, pragnąc mu pomóc, podchodzi i stwierdza ze zdziwieniem, że poczytywał jak usiłuje włożyć w dziurkę zamiast klucza grube cygaro.

— Cóż pan z byka spadł, panie ładny? — woła, — cygarem chcesz pan drzwi otworzyć?

Pijak patrzy przez chwilę mętnym wzrokiem, poczem woła, uderzając się w czoło:

— Psiakość! Widać nie musiałem wypalić klucz od bramy!

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Czy hokeiści polscy wyjadą do Davos?

Wyjazd hokejowej reprezentacji Polski do Davos na turniej o mistrzostwo świata (19 do 26 stycznia) narazie jest b. problematyczny, ponieważ zarząd P. Z. H. L. nie ma możliwości zdobycia odpowiednich na ten cel funduszy. Początkowo projektowano urządzenie obozu treningowego w pocz. stycznia lub wyjazd do Davos już ok. 10 stycznia dla treningu, ale projekty te, wskutek braku funduszy, są obecnie nie do zrealizowania.

Kanada gromi Czechosłowację w hokeju 7:0

Czeski Związek Hokeja na lodzie, w związku z uzyskaniem przez drużynę L. T. C. Praga zaszczytnego wyniku z drużyną Winnipeg broniącą barw Kanady (0:0), zorganizował zaledwie w 24 godzin później mecz pomiędzy Kanadą i reprezentacją Czechosłowacji, który zakończył się niespodziewanie wysoką porażką Czechów, w stosunku 7:0 (1:0 2:0 4:0). Było to ostatnie spotkanie reprezentacji czeskiej przed wyjazdem do Davos, przyczem należy zaznaczyć, że drużyna czeska wypadła naogół bardzo błodo. Dzieliły ją poważne różnice klasy. Najlepszy punkt mieli Cześci w linii obronnej. Wobec tego zdecydowano się zabrać do Davos znanego hokeistę Dorazila, który — jak wiadomo — został zdyskwalifikowany przez Związek Czeski spowodu jego germanofilijskich wystąpień w ub. roku w Mediolanie.

Kanadyjczycy zaprezentowali bardzo wysoki poziom. Na wyróżnienie zasługuje u nich napastnik Rivers, oraz Yelowels.

Projekty narciarzy śląskich

RAID PRZEZ BESKIDY ZACHODNIE

Wobec zupełnego braku śniegu, projektowany raid powyższy nie odbędzie się w czasie od 26 do 31 grudnia, lecz — o ile w międzyczasie nastąpią wystarczające opady śnieżne od 1 do 6 stycznia 1935 r.

Od 29 do 31 grudnia: Czantoria — Stózek — Barania — Zwardoń. Odjazd: Katowice, sobota, dnia 29 grudnia br., o godz. 16.10 do Ustronia. Zbiórka na stacji Ustroń wzgl. w schronisku na Czantorii. Przewodnik S. K. N. na miejscu. Zjazd do Zwardonia będzie ułożony tak, aby umożliwić uczestnikom wycieczki powrót na Sylwestra do Katowic.

WYCIECZKA SYLWESTROWA NA RÓWNICZ

Odjazd Katowice, poniedziałek, dnia 31-go grudnia br., o godz. 16.10 do Polany. Zbiórka w schronisku na Równicy, gdzie S. K. N. urządził nastrojowy Sylwestrowy wieczór narciarski W niedzielę, dnia 1 stycznia 1935 roku zjazd „w nieznane”. Prowadzi p. prof. Szotkowski.

Kurs narciarski w Zakopanem

Z Zakopanego donoszą, że jest zimno i w górach śnieg prósz. Górale przepowiadają większe opady na same święta. Nie cnieć jednak naszym kursistom sprawić jakiegokolwiek zawodu, przetożylismy wyjazd do Zakopanego o jeden dzień, a mianowicie 28 bm. Kurs potrwa od 29 bm. do 4 stycznia, a kto ma zamiar pozostać w Zakopanem dłużej, na cały okres wakacji, temu również się i ułatwi. Koszty będą oczywiście cokolwiek większe.

Redakcja nasza zapisuje na kurs tylko tych kandydatów, którzy równocześnie ze zgłoszeniem wpłacą na rachunek kursu przynajmniej 5 złotych. Koszty kursu wynoszą 34 złote.

Ostatni termin zgłoszeń upływa w dniu 27 bm. o godz. 11. Wszyscy ci, którzy się do tego czasu zgłoszą, korzystać będą z 75-procentowej niżki kolejowej. Później zgłoszeni muszą opłacać normalny bilet.

Wspólny wyjazd nastąpi w dniu 28 bm. wieczorem o godz. 22. Uczestnicy winni zgłosić się już o godz. 21 w gmachu redakcji, przy ul. Sobieskiego 11.

Przy zgłoszeniu podać należy imię i nazwisko, wiek i mieszkanie. (n)

Sport w Wielkopolsce

„LEGJA” W WALCE O MISTRZOSTWO W KLASIE „A”.

W niedzielę odbędzie się w Poznaniu mecz piłkarski o mistrzostwo w klasie „A” między „Legją” i „Ostrowią” o godz. 11 na stadionie miejskim.

FINALOWE SPOTKANIE O DRUŻYNOWE MISTRZOSTWO MŁODZIKÓW.

Spotkanie drużyny młodzików „Warty” i „Cuiavii” z Inowrocławia odbędzie się w niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 19 w hali Okręgowego Ośrodka W. F. przy ul. Bukowskiej w Poznaniu.

Spotkania odbędą się od wagi papierowej do półciężkiej.

Nowe zwycięstwo polskich bokserów nad Niemcami

„Ruch” Wielkie Hajduki — „Heros” Gliwice 9:7

Na sali Domu Związkowego w Wielkich Hajdukach, odbył się w ub. piątek międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy powyższymi zespołami, który zakończył się zwycięstwem „Ruchu” w stosunku 9:7. Zwycięstwo było zupełnie zasłużone, bowiem miejscowi pod względem technicznym zaprezentowali się o wiele lepiej od Niemców. U „Ruchu” na wyróżnienie przedewszystkiem zasługuje Jasiński, wybijający się ostatnio na czoło naszych najlepszych „muchi” na Śląsku oraz Biełek, który w rewanżowym spotkaniu z Brylą uzyskał wynik remisowy, aczkolwiek miał wygraną walkę. Niemcy walczyli ofiarnie i dysponowali skuteczniejszym ciosem. Dobre wrażenie pozostawili z Bytomia, Bogatka, który wzmacnił drużynę „Herosu”, Gorzółka i Krömer.

Większość spotkań stała na bardzo niskim poziomie. Szwankowała również strona organizacyjna, bowiem zawody rozpoczęły się z półgodzinnym prawie opóźnieniem, a zawodnicy miejscami wchłaniali w siebie gęste tumany pyłu z kalafonii, rozsypanej na ringu.

Wyniki spotkań są następujące: W wadze

muszej Jasiński wypunktował po ciekawej walce Prokuta. Hartman w beznadziejnym stylu pokonał nieznacznie na punkty Proskiego (R). Olimpijczyk niemiecki, podobnie jak i w Katowicach, mocno rozczarował widzów. Daleko lepszy poziom zaprezentowali Abraham (R) — Bogatka, którzy zremisowali. Ponadto, w wadze lekkiej, po zaciętej walce wypunktował Gorzółkę (H). Biełek, zremisował z Broją, przyczem w zwarolu był o klasę lepszym, tak, że w trzecim starciu bez trudu wypunktował Nemca. Wiedeman pokonał na punkty Dreszoka. Spotkanie to, o mało co nie skończyło się podwójnym k. o. W wadze półciężkiej gospodarze nie postawili przeciwnika tak, że Niemiec Pogodka wygrał 2 pkt. bez walki. W wadze ciężkiej niezwykle ofiarnie walczył Koszmider, który najlenszemu zawodnikowi z Niemców stawiał zacięty opór. Dopiero w trzecim starciu Niemiec zdołał przechrzyć zwycięstwo na swoją stronę.

Sędziował w ringu p. Wende, na punkty Hanke (Gliwice), oraz Karch (Chorzów). Widzów około 500.

Dyskusja o sporcie w Seimie

W dyskusji sejmowej nad budżetem Min. W. R. i O. P. poseł Czapinski poruszył m. in. sprawę niedostatecznego — jego zdaniem — uwzględnienia potrzeb młodzieży robotniczej w zakresie wychowania fizycznego.

Referent tego budżetu poseł Zdzisław Stroński, w odpowiedzi zaznaczył, że w dziedzinie wychowania fizycznego i sportu rozrost pracy jest bardzo duży. Jednak budżet Państwowego Urzędu W. F. i P. W. nietylko nie wzrasta, ale nawet maleje. Jest więc stosunek rozrostu pracy do możliwości pomocy ze strony państwa a wprost odwrotnie.

P. U. W. F. docenia duży rozwój sportu robotniczego, a nawet pracę w tej dziedzinie sam podjął częściowo przez wprowadzenie w. f. kobiet w fabrykach, przyczem akcja ta daje duże rezultaty. Dalsza pomoc sportowi robotniczemu będzie

zapewniona w granicach możliwości budżetowych.

Tak zwana reforma sportu wypłynęła z konieczności zainteresowania się sportem reprezentacyjnym ze względu na duże walory propagandowe dla państwa. Nie będzie w żadnym wypadku groziła reforma ta ograniczeniem roli czynnika społecznego, a raczej mieć będzie charakter pomocy dla tego czynnika.

Z udzielenia pomocy wynika, jako konsekwencja, konieczność utrzymania ścisłej łączności i zapewnienia wpływu na poziom i kierunki pracy, do czego zresztą P. U. W. i F. i P. W. ma ustawowe uprawnienia. Łączność między P. U. W. F. a Związkami Sportowymi będzie utrzymana przez specjalnych delegatów.

Śl. O. Z. P. N. obradować będzie nad ważnymi sprawami

Na zbliżającym się walnem zebraniu Śl. O. Z. P. N., które odbędzie się dnia 26 stycznia 1935 r. w Katowicach, w sali Powstańców, o godz. 9.30 rano pomiędzy innymi rozpatrywanymi będzie szereg ciekawych wniosków. Jakże przygotował zarząd Śl. O. Z. P. N. Są to przeważnie poprawki statutowe, które mają jednak doniosłe znaczenie dla reorganizacji śląskiego piłkarstwa.

Pomiędzy innymi zarząd wnosi poprawki do par. 20 statutu w tym sensie, aby zarządowi przysługiwało prawo kontroli rachunków, ksiąg kasowych i stanu gotówki w klubach zrzeszonych w Śl. O. Z. P. N.

Inne brzmienie ma również otrzymać par. 21 statutu Śl. O. Z. P. N. Według wniosku zarządu, Wydział Olier i Dyscypliny składać się ma z dwóch sekcji: sekcji gier i sekcji dyscypliny. Każda sekcja składać się ma z pięciu członków, a obie sekcje otrzymać mają specjalny regulamin, zatwierdzony przez zarząd Śl. O. Z. P. N. Przy sekcji gier projektuje się utworzyć sekcję dla spraw drużyn młodocianych, złożoną z trzech osób Człon-

kowie wszystkich sekcji nie mogą być, według projektu, czynnymi członkami kolegów sędziowskich oraz czynnymi graczami.

Najważniejszy wniosek zarządu Śl. O. Z. P. N. tyczy zniesienia autonomii sędziów piłkarskich i przewiduje utworzenie wydziału spraw sędziowskich przy P. Z. P. N. oraz w poszczególnych okręgach, stosownie do zasad, jakie istniały przed rokiem 1926.

Powyższe wnioski niewątpliwie zostaną uchwalone. Należy jednak skostatować, że naogół zarząd Śl. O. Z. P. N. nie może się poszczycić w tym roku wybitniejszą działalnością. Mimo szumnych zapowiedzi, zrobiono bardzo mało. Bójk na boiskach nietylko że nie zmikły, ale w tym roku przybrały tak straszający rozmiar, że musiały w sprawie wkroczyć nawet władze administracyjne. Nie znalazł się również trener dla naszych piłkarzy, a o ile chodzi o spotkania reprezentacyjne, to prawie nie możemy się poszczycić żadnymi sukcesami. Niewątpliwie walne zebranie Śl. O. Z. P. N. odpowiednio oceni pracę obecnego zarządu.

Pierwsza runda pu aru Davisa do 19 maja

Terminarz międzynarodowych ważniejszych spotkań tenisowych na rok 1935, jest już w głównych zarysach ustalony. Do 19-go maja musi być zakończona pierwsza runda rozgrywek o puchar Davisa, do 11 czerwca — druga runda, do 20 czerwca — trzecia runda.

Final Europy w pucharze Davisa odbędzie się w dniach 12—15 lipca, rozgrywkę międzystrefową — w tydzień później.

Międzynarodowe mistrzostwa Francji odbędą się w dniach 19 maja do 20 czerwca, międzynarodowe mistrzostwa Niemiec 3—11 sierpnia, międzynarodowe zawody w Wimbledon od 24 czerwca do 6 lipca.

Z życia hokeistów

w I rn. Gór. ch

Może nie wszystkim mieszkańcom Tarn. Gór wiadomo o istnieniu Klubu Hokeistów. Przez niniejszy artykuł pragniemy właśnie poinformować i zapoznać miejscowe społeczeństwo z historią jego założenia, dodając

równocześnie kilka szczegółów z obecnego życia klubu i dotychczasowej jego działalności.

Klub hokeja na lodzie założony został ub. zimy, skupiając w szeregach swych elitę miejscowych lyżwiarzów, którzy pod fachowym i wytrawnym kierownictwem byłego gracza drużyny A. Z. S. Warszawa, p. Zebrowskiego, z zapałem i energią zabrali się do pracy. Po intensywnym treningu ub. zimy i całorocznej suchej zaprawie, zapewnił sobie doskonałą kondycję fizyczną, z tęsknotą wyczekując chwili, kiedy będą mogli zdemontować na lodzie swoją umiętność.

Klub zgłoszony został u właściwych władz sportowych i zakwalifikowany do tegorocznych rozgrywek o mistrzostwo Śląska. Pierwsza rozgrywka z cyklu o mistrzostwo Śląska wyznaczona została na 25 bm. na sztucznym torze lyżwiarzkim w Katowicach, a przeciwnikiem jej będzie zeszłoroczny mistrz B. H. K. Belsko. Mielmy nadzieję, że uda im się w tegorocznych rozgrywkach uplasować się na czołowym miejscu wśród śląskich drużyn hokejowych.

Pisząc o hokeistach nie można pominąć niektórych osób, które położyły zasługi około zorganizowania drużyny. Do nich należy cały zarząd, a szczególnie p. Majętny, neobec-

Sport na Śląsku

Imprezy piłkarskie na boisku K. S. „22”. W niedzielę przedświąteczną gościł w Małej Dąbrówce drużyna K. S. „Słowian” Katowice, mistrz jesienny kl. A. Zawody odbędą się o godz. 13.30 a przedtem zawody drużyn młodszych. Na pierwsze święto zaprosił K. S. „22” mistrza Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego klasy robotniczej R. K. S. „Naprzód” Szopienice. Goście będą musieli dołożyć sił, by wykaazać, czy są godni tego tytułu K. S. „22” wystąpił w najsilniejszym składzie, z graczami pełniącymi czynną służbę wojskową, a bawiącymi obecnie na urlopie. Początek o godz. 13.30 30 b. m. bawi w M. Dąbrówce po raz pierwszy mistrz jesienny klasy A. grupy III-ciej, K. S. „Stadion” Chorzów. Ponieważ obie drużyny posiadały tytuł mistrza jesiennego kl. A. grupy I-szej i III-ciej, zawody budzą wielkie zainteresowanie. Początek o godz. 13.30.

K. S. „23” Czerwionka urządziła w niedzielę, dnia 23 grudnia 1934 r. walne zebranie o godz. 16-tej, w lokalu p. Czechowej.

K. S. Diana 68 Katowice. Doroczna gwiazdka Klubu odbędzie się dnia 26 bm. (w drugie święto) o godzinie 18-tej w lokalu klubowym. (Strzecha Górnicza, ul. Andrzeja 21).

K. S. „Naprzód” Szopienice — K. S. „24”. 23 bm. o godz. 13.30, na boisku K. S. „24” w Szopienicach, odbędzie się powyższy mecz. Mistrza R. K. S.ów Śląska, „Naprzód”, występuje w pełnym składzie.

K. S. Słupna — K. S. Piotrowice, 23 bm. K. S. Piotrowice gości u siebie po raz pierwszy silną drużynę K. S. Słupna. Do zawodów obie drużyny wystąpią w najsilniejszym składzie, wobec czego zapowiadają się one bardzo interesująco. Początek zawodów o godz. 13.30. Przedmecz rozegrają drużyny rezerwowe K. S. Stadion Mikołów — K. S. Piotrowice. W pierwsze święto, 25 bm., zjedzie do Piotrowic K. S. Ruch i b. Wielkie Hajduki.

K. S. Rozwój Katowice — K. S. Pogoń Katowice, 26 bm. (w drugie święto Bożego Narodzenia) spotkają się po raz pierwszy powyższe zespoły w zawodach towarzyskich na boisku „Rozwoju” w Katowicach. Mecz zapowiadają się interesująco, gdyż obie drużyny wystąpią w swoim najlepszym składzie. Początek o godz. 13.30. Przedmecz drużyn młodszych.

Uwaga sportowcy miasta Mysłowice i okolicy. Podczas świąt Bożego Narodzenia odbędą się na boisku K. S. 09 Mysłowice piłkarskie zawody przyjacielskie. W pierwsze święto, dnia 25 12, o godz. 14-tej, gra znana drużyna „Deichsel” Zabrze — „09”. W drugim dniu świąt przyjeżdża „Amatorski” K. S. Chorzów w najsilniejszym składzie. Mecz powyższe budzą w Mysłowicach wielkie zainteresowanie.

Sport w Zagłębiu Dąbrowskiem

Sosnowiecka „Makabi” w Łodzi. Ping-pongowy zespół sosnowieckiej „Makabi” wyjechał do Łodzi, gdzie weźmie udział w mistrzostwach wszechświatowego związku „Weltferbandu”, w grach pojedynczych i zespołowych. Makabi wyjechała w składzie: Bukiet — mistrz Zagłębia, Nowarski wice-mistrz, Dafner, Jakubowicz i Brandys. Zespół Makabi znajduje się obecnie w świetnej formie, to też w Łodzi może uzyskać dobre wyniki.

MECZE PIŁKARSKIE W GRUDNIU.

W Będzinie wczoraj Hakoah rozegrał mecz z Zagłębiem, 23 bm. drużyny te rozegrają rewanż w Dąbrowie na stadionie.

W Czeladzi C. K. S. 23 bm. gra ze Śląskiem z Siemianowic, a 26 bm. spotka się z „Orłem” Welnowic.

W Łagiszy 23 bm. grają Brygada Strzemieszyce z miejscowym Strzelcem.

W Strzemieszyczach 26 bm. drużyny te grają rewanż.

W Niwce 1 stycznia spotkają się Strzelec Niwka z Brygadą Strzemieszyce.

Będziński „Hakoah” 30 bm. wyjeżdża do Oświęcimia, gdzie rozegra mecz z „Solą”.

W Niwce, 26 bm., w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, o godz. 13.30 na stadionie P. M. S. Amatorski K. S. Niwka rozegra zawody piłkarskie z K. S. „24” Szopienice. Obydwie kluby wystąpią w najlepszych swoich składach, to też zawody te budzą duże zainteresowanie.

W Grodzcu 26 bm. goście będzie niemiecka drużyna z Bytomia Deutsches Volksbund, która w szkole Nr. 1 rozegra z „Solvayem” mecz ping-pongowy. Goście należą do rzędu najlepszych drużyn ping-pongowych Niemiec, to też przyjazd ich budzi duże zainteresowanie.

Drobne wiadomości spor'owe

— Wszelkie imprezy sportowe w hali, a przedewszystkiem lekkoatletyczne zostały ostatnim zarządzeniem komisarza sportowego Rzeszy niemieckiej, na terenie całej Rzeszy zakazane. Według opinii komisarza, zawody w hali są szkodliwe dla zdrowia zawodników, bowiem odbywają się na terenie małym, gdzie zwronadzona jest stosunkowo duża ilość widzów.

— Olimpijczyk El Quasi, mistrz Maratonu z roku 1928, jak donosi prasa zagraniczna, znajduje się w wielkiej biedzie. El Quasi, krótko po swoim zwycięstwie został zawodowcem i nie mając środków do życia znalazł się obecnie na łasce pewnego francuskiego dziennika sportowego, który urządził dla niego zbiórke publiczną.

ny już p. mag. Lubecki i inni, w dowód zaufania powierzono magistratowi administrację nad terenem lyżwiarzkim w tutejszym parku miejskim.

Drużyna składa się z ludzi młodych, zapalonych entuzjastów tej gałęzi sportu. Kosztowny sprzęt hokejowy zakupili sobie członkowie z własnych funduszy

Myślące maszyny

Jedno z pism warszawskich zamieściło w ilustrowanym dodatku zdjęcie aparatu, wykonującego najzawilsze zadania matematyczne, rozwiązującego równania z dwiema, trzema niewiadomymi! Genialni twórcy tej maszyny, Amerykanie Push i Willburg zwalniają człowieka od żmudnej pracy i gubienia się wśród poplątanych „x-ów” matematycznego równania. Elektrycznemu oku maszyny nie ujdzie żadna zagadka rachunkowa, a każde równanie znajduje harmonijne rozwiązanie w jej automatycznych tabelach. Maszyna ta szybsza, niż król pamięciowych rachmistrzów, często podziwiany Inaudi czy Diamanti, niż książę matematyków wszystkich czasów, wielki Gauss.

Czy sztuczny rachmistrz Pusha i Willburga kryje w sobie najwyższy poziom, jaki może osiągnąć „myśląca maszyna”? Niewątpliwie nie. Podobnie, jak uczniowie profesora Gaussa już dziś nie zasiadają do liczenia, tak i profesor Piccard może sobie zaoszczędzić trudu wspinania się jeszcze raz do stratosfery. Albowiem z większą pewnością, niż odważny Belg, przenika w lodowe regiony przestrzeni międzyplanetarnej niedawno skonstruowany robot londyńskiego laboratorium fizycznego. Można założyć się o sto przeciw jednemu, że ten badacz ze stali i aluminium już w pierwszej podróży pobije rekord uczonego z krwi i kości. Robot stratosferyczny nie ma twarzy ludzkiej, jego twórcy nie troszczyli się o to, aby kopiować niedoskonały obraz ziemski, bo i po co. Ciało ludzkie posiada tysiące urządzeń, które służą innym celom, jak zdobycie się na ryzyko powietrznej podróży i opieranie się zimnu i brakowi ciśnienia górnych warstw atmo-

sferycznych. Po co nogi i stopy badaczowi stratosfery, który siedzi przecież w balonie? Poco serce, płuca, które odmawiają posłuszeństwa na tych wysokościach, poco wreszcie oczy, które i tak nie dostrzegają promieni kosmicznych, istotnego „światła” stratosfery? Robot laboratorium londyńskiego, jest — czego nie może o sobie powiedzieć nawet prof. Piccard — urodzony do stratosfery, jako dziecko badań aerotechnicznych i fizycznych, bez nerwów, które się męczą, bez ludzkich potrzeb, z oczyma z komórek fotoelektrycznych, z uszami z detektorów, które pilnie śledzą wszystkie objawy. Najcenniejszą właściwością robota jest pamięć, przekraczająca ludzką zdolność i omylną. Mózg maszyny — to płyta fotograficzna, która notuje z większą doskonałością obserwacje komórki fotoelektrycznej nad promieniami kosmicznymi, niżby to mógł uczynić „na własne oczy” oglądający człowiek. I pamięta latami, co raz jeden dostrzegła.

Roboty kierują samolotami, jak automatyczny pilot Amerykanina Posta, który przeleciał ponad połowę kuli ziemskiej w zdumiewająco krótkim czasie; zapalają i kontrolują urządzenia oświetleniowe wielkich miast, jak np. nieomylnie maszyny kontrolne w zakładach elektrycznych chicagowskich. Strzegą argusowemi oczyma całe miasto kas pancernych, jak automatyczny odźwierny skarbcza Banku Angielskiego. Komórki fotoelektryczne regulują zwrotnice, zapobiegają zderzeniom pociągów, kierują losem tysiąca lokomotyw, jak skomplikowane urządzenia sygnałowe linii kolejowej Pacific w Ameryce. Ich czujność nie usypia nigdy, ich zdolność do pracy jest prawie nieograniczona, ochota do pracy nieskończona. Roboty są wytrwalsze, silniejsze, mądrzejsze, niż człowiek, który je stworzył.

Przodkami ich były bezkształtne zabawki, jak Mister Telelux, który, kierowany promieniami świetlnymi, odślaniał pomniki, jak Dr. Mysticus, który telefonował i wygłaszał mowy, jak Monsieur Televox, który obsługiwał klientów w sklepie. Z ich szeregu występuje groźny i opancerzony Okkultus, pierwszy żołnierz-maszyna, olbrzym wśród „człeko-kształtnych”, którym kieruje się zapomocą telegrafu bez drutu. Mimo swej centnarowej wagi, jest on szybki, jak lekki tank, oczy jego, wspinające reflektory, posiadają siłę sto razy większą, niż oko ludzkie, ogromne pałki gumowe zastępują dłonie, a ich potężnemu uderzeniu za ledwie słon dorównać może. Motor benzynowy o mocy 60 koni udziela siły stalowym ramionom, które zawdzięczają swą zwrotność sprytnie pomyślanemu żyroskopowi. We wnętrzu stalowego ciała mieści się aparat odbiorczy, który w ułamku sekundy wykonuje rozkazy, napływające za pośrednictwem fal eteru. Niezwykły ten żołnierz, morderczy tytan, w żywe ciało obleczony — duch naszych ponurych, błędnych czasów. J. N.

Notowania giełdy w Warszawie

z dnia 24-go grudnia 1934 r.

Akcje:
Bank Polski 94.75 — 95.00, Strum 2.85, Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru 29.50, Węgiel 14.25 — 14.50, Lilpop 10.20, Ostrowiec serja B 18.00, Starachowice 12.80. Tendencja mocniejsza.

Waluty:
Dolar prywatny 5.27 i trzy czwarte. Tendencja niejednolita.

Pożyczki polskie w Nowym Jorku:
Poż. dolarowa 72.00, poż. Dillonowska 86 i pięć ósmych, poż. stabilizacyjna 115.25, poż. warszawska 64.75.

Poznańska giełda zbożowa

z dnia 22 grudnia 1934 r.

Ceny parytet Poznań.
Żyto cena tranzakcyjna tranz. 45 ton 15.70, Żyto cena tranzakcyjna tranz. 15 ton 15.65. Reszta notowań bez zmian. Usposobienie spokojne.
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 997 ton, pszenicy 33 ton, maki żytniej 20 ton, maki pszennej 68 ton, otrab żytnich 90 ton, otrab pszennych 55 ton, owsa 75 ton, jęczmienia 544.5 tony, grochu Wiktorja 45 ton, grochu Folgera 3 tony, maku młobieskiego 5 ton, peluszek 60 ton, rzepaku 58.5 tony, ziemiaków fabrycznych 65 ton.
Uwaga: Następnego posiedzenia giełdy poznańskiej odbędzie się 27 bm.

Meble
Sypialnie dębowe . . . . . od zł 300.—
Sypialnie mahoniowe, orzech. od zł 600 —
Kuchnie . . . . . od zł 100.—
poleca jedynie MAGAZYN MEBLI
R. JACOBBER.
KATOWICE, ul. Piłsudskiego Nr. 15.
vis a vis kościoła ewangelickiego.
Dostawa bezplatna na cały Górny Śląsk
W soboty sklep zamknięty.

Meble

Reformackie piunka Zakonnik

znane od 1602 roku.
Reguluja żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpień wątroby, nadmiernej otyłości, artretyzmu, uderzeń krwi do głowy, uśmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym.
Użycie 1 do 2 pigułek na noc.
Żądać z Zakonnikiem.

czy znasz jakie zalety daje
SANIOL
PIRYET ZIOLKOWY
ANTYSEPT KOLIM
IDEALNY /RODEK/ DOMOWY
UZYWANY PRZEZ MILIONY LUDZI
ZADAJCIE APTEKACH I KAPTERZNYCH
JEDYNY WYTWORCA ALHEMIA W KATOWICACH

DACHÓWKĘ AZBESTOWĄ „ETERNIT”
do krycia dachu, sprzedam tanio, t. j. po 23 gr. szt. na raty. Wielkość płyt 40 cm kwadr. Adres:
Biuro sprzedaży TRĘBACZ,
KARNIOWICE, skł. 5, p. Trzebinia.

Żądajcie wszędzie chodników
„Falaleum”
Cena 50 gr. za 1 m. długości

Co myślicie

o mojej taniej ofercie?

farba na cokół	kg. 1,50—1,80
farba lakowa do gruntowania . . .	kg. 2,50
farba biała do gruntowania . . .	kg. 2,50
lakier do podłóg	„ 4,—
lakiery kolorowe do mebli kuch. . .	„ 4,—
lakier emaljowy biały	„ 4,—
Pokost-Rapid, wysycha w 6 godz. .	„ 1,40
pokost lniany cena dzienna	
kreda szlamowa 3 korony	„ 0,09
kreda szlamowa 2 korony	„ 0,07
klej roślinny suchy ½ kg.	paczka 1,—
pastą do podłóg jasną i kolorową	kg. 2,50

Drogeria EMIL HELLER

Katowice, ul. M. Piłsudskiego 28 a
Tel. 30614 — Założono 1897
Składu farb jako filij w Mysłowicach nie posiadamy.

Ogłoszenia

MASZYNY do pisania, wszelkie systemy, tanio sprzedam. Katowice, Stawowa 3. „Remont”.

TANIO WYPOŻYCZAM KOSTJUMY teatralne, ubrania smokingowe i fraki. Katowice, Stawowa 16, mieszkanie 8.

SINGERA maszyny do szycia, mierzki, okazyjnie tanio sprzedam: Katowice, Gliwicka 24a. 1181

DO INSTYTUTU GRAFOLOGICZNEGO TURAY-KARTEN w Katowicach, ul. Kochanowskiego 11, III piętro. Czuję się zobowiązany publicznie podziękować Pani za jej istotny wysiłek. Rozwiązała Pani zagadkę, której żywy umysł ludzki nie był w stanie pomóc. Za wizję Pani w stanie hipnotycznym nie może nikt odpowiednio wynagrodzić. Czuję się obecnie szczęśliwym człowiekiem, mogę każdemu Panią gorąco polecić. Jan Maciela, b. sekretarz Dyr. Kolei.

TANIO sprzedam kompl. motor benzynowy do młócenia zboża i nadający się do wszelkiego innego użytku. Nogawica Michał, Mizerów. 1256

WÓZ pogrzebowy, w dobrym stanie, wskutek konkurencji tanio do sprzedania. Katol. Stow. Mężów, Oddz. Brzezinka pod Mysłowicami. Adres: B. Matheja, Brzezinka, ul. Krakowska. 1259

KUTER, używany, kupię. Pyszny Hubert, rzeźnik, Rybnik, ul. Prosta nr. 2. 1258

SZUKAM lokalu sklepowego wraz z przylegającym mieszkaniem, nadającego się wyłącznie na sklep żywnościowy. Ewentualnie obejmę jakie stanowisko, kierownika itp. za gwarancją. Oferty z warunkami kierować proszę do redakcji „Siedem Groszy” pod nr. 1260.

PIECE PRZENOSNE, prawdziwie oszczędne, grzeją dobrze, gotują, pieką szybko, dosyć ładne a tanie. Wolny, Hajduki, Sobieskiego 20.

BANDONIUM i skrzypce tanio sprzedam. Mysłowice, Bytomska 25. Domański.

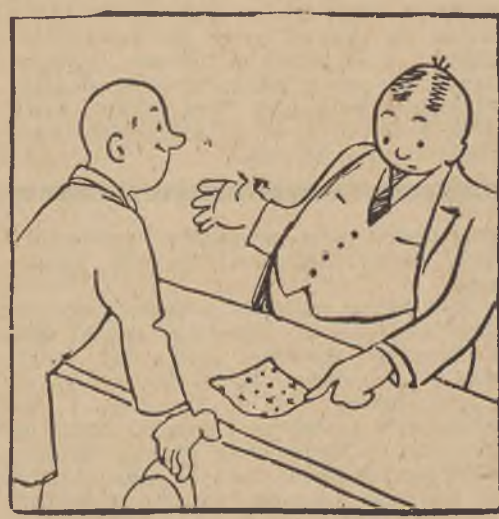
Abonujcie

„Siedem Groszy”

Przygody bezrobotnego Froncka

Do osmega wszedł już sklep i niezmordowanie pyta... Ale tutaj także niema! Trudno — kropka — basta — kwita.

A tu, spójrście moi mni, Froncek jest już w sklepie setnym; więcej sklepów w mieście niema! Niema — dowód to konkretny!!!

W próg więc wchodzi zmartwiona, nos na kwintę — trudna rada. Lecz Anulka uśmiechnięta — — — wcale nad tem coś nie biada.

Potem z szafy dobywając, sztukę tegoż materiału: — „Dobrze” — mówi — „żeś nie znalazł, Inne aż dostanę szafu!!!” —

(Ciąg dalszy nastąpi).

MIESIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY” Z DOSTAWĄ DO DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU
ZŁ.2.31-PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. ZŁ.2.41

REDAKCJA
KATOWICE
SOBIESKIEGO 11
TELEFON 34-981
P.K.O. 301-746

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH”
1 POLE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. ZŁ. 15.
OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO.

Na roli i w ogrodzie

Przechowywanie obornika

Wielu rolników narzeka obecnie na drożyznę nawozów pomocniczych, czyli sztucznych, i stawia pod znakiem zapytania opłacalność ich użycia przy obecnych, niskich cenach na zboże. Narzekanie narzekaniem — ale nie czyni się absolutnie nic, by olbrzymie ilości składników pokarmowych w oborniku ustrzec przed wypłukiwaniem przez wodę lub ulatnianiem się. A przecież straty, jakie ponosi rolnictwo w Polsce przez złe przechowywanie obornika, są niesłychanie wielkie i sięgają milionów złotych rocznie. Wystarczy udać się do jakiegokolwiek wsi, by zobaczyć gnojownie pełne wody i pływającego w niej obornika, wylugowanego i nieprzestawiającego prawie żadnej wartości nawozowej.

Ażeby lepiej dać do zrozumienia, dlaczego przestrzeganie pewnych warunków przy przechowywaniu obornika jest konieczne, wspomnę choć w paru słowach o składnikach obornika, a temsamem o procesach jakie się w nim odbywają.

W skład obornika wchodzi, jak wiadomo, stałe i płynne odchody zwierząt oraz ściółka. O ile chodzi o najważniejsze składniki pokarmowe obornika, t. zw. kwas fosforowy, potas i azot, to znajdujemy je wszystkie w ściółce, jakkolwiek w postaci trudno dostępnej roślinom. Odchody stałe zawierają kwas fosforowy i azot, przy bardzo małej ilości potasu, zaś odchody płynne zawierają azot i potas, brak w nich natomiast kwasu fosforowego. Zawartość powyższych składników pokarmowych w oborniku ulega znacznym zmianom, czyli raczej wahaniom, a to w zależności od rodzaju zwierząt, od których pochodzi, ich wieku, sposobu ich użytkowania, od paszy, rodzaju użytej ściółki, no i wreszcie od sposobu przechowywania obornika, jako czynnika najważniejszego.

Zależność obornika od rodzaju zwierząt, które go wyprodukowały, streszcza się w tem, że najlepszy jest obornik owczy, potem kolejno koński, trzody chlewnej, a najuboższy obornik bydlęcy. Wiek zwierząt wpływa na skład obornika, między innymi w ten sposób, że obornik zwierząt młodych, bywa uboższy w azot, którego organizmy młode potrzebują do budowy własnego ciała. Wpływ sposobu użytkowania zwierząt, paszy i ściółki na jakość obornika nie wymaga bliższych objaśnień, gdyż wiadomo powszechnie, że lepszy będzie obornik opasów (sztuki przeznaczone do tuczenia), niż zwierząt pociągowych, inny intensywnie karmionych sztuk, jak sztuk spożywających głodowe porcje, inny, gdy ścielić będziemy pod zwierzęta słomą, a inny, gdy n. p. ściółką leśną.

Co się tyczy jakości obornika, w zależności od sposobu jego przechowywania, jest to kwestja bardziej skomplikowana i wymagająca szerszego omówienia.

Straty potasu i kwasu fosforowego z obornika mogą być spowodowane jedynie wypłukiwaniem przez wodę. Zabezpieczenie się więc przed niemi nie jest wcale trudne i polegać będzie przede wszystkim na niedopuszczeniu do gnojowni wody z dachów i podwórza. Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa z azotem. Trzeba przede wszystkim wiedzieć, że w oborniku znajdują się w wielkiej ilości najrozmaitsze bakterie, których dwoma gatunkami szczególnie nam się zająć wypada, by zrozumieć proces strat azotu z obornika.

Azot znajduje się w oborniku w postaci najrozmaitszych związków, prze ważnie roślinom niedostępnych, które to związki z czasem dopiero przemieniają się na rozpuszczalne, a więc i dostępne każdej roślinie. Jednym z czynników powodujących tę przemianę, są bakterie, t. zw. nitrifikacyjne, które zamieniają owe nieprzystępne dla roślin związki azotowe w saletrę, która, jak wiadomo, łatwo przez rośliny może być pochłonięta. Takie właśnie bakterie znajdujemy w kupie obornika. O ile jednak praca bakterij nitrifikacyjnych jest dla rolnika bardzo pożyteczna w polu, o tyle nie jest nią w oborniku, przechowywanym na gnojowni. Odróż bowiem tych bakterij znajdują się jeszcze w oborniku inne bakterie, t. zw. denitrifikacyjne, które wytworzona przez poprzednie bakterie saletrę rozkładają w ten sposób, że azot w formie gazu uchodzi w powietrze. Dodać tu należy, że bakterjom nitrifikacyjnym potrzebne jest do

życia powietrze, zaś bakterie denitrifikacyjne rozwijają się bez dostępu powietrza. I z tego właśnie względu rozmieszczenie bakterij tych w kupie leżącego obornika jest tego rodzaju, że bakterie nitrifikacyjne mieszczą się w górnych warstwach obornika, gdzie łatwiejszy jest dostęp powietrza, zaś bakterie drugie, czyli denitrifikacyjne, mieszczą się w warstwach głębszych, gdzie dostęp powietrza jest w znacznej mierze utrudniony. Saletra wyprodukowana przez bakterie nitrifikacyjne spływa w dół, przez co dostarcza materiału do pracy bakteriom denitrifikacyjnym.

W interesie rolnika, pragnącego nie dopuścić do ulatniania się azotu z obornika, leży przerwanie prac bakteriom denitrifikacyjnym. Uczynić to można jedynie

w ten sposób, że nie pozwoli się bakteriom nitrifikacyjnym na ich działanie, przez odcięcie im dostępu powietrza. Wówczas bakterie denitrifikacyjne, pozabawione potrzebnego im materiału (saletry), zmuszone będą pracę swą wstrzymać i ulatnianie azotu ustanie prawie zupełnie.

A zatem droga do uchronienia obornika przed stratą azotu, tego najdroższego składnika nawozowego, jest utrzymywanie go w stanie silnego udeptania i miernej wilgoci, gdyż tylko w ten sposób można wstrzymać dopływ powietrza do wnętrza kupy obornika.

To jest nieodzowny warunek zapewnienia sobie obornika w należytej jakości.

Paweł Biskup (Pietrzykowiec).

Ogród w zimie

Niektórzy myślą, że w zimie niema już co robić w ogrodzie. Wszystko jest zebrane i obumarłe, ziemia jest zamarznięta i zwykle pokryta śniegiem.

Tak jest — ale mimo to dobry ogrodnik znajdzie pod dostatkiem zajęć, które są konieczne zarówno dla podniesienia piękności ogrodu kwiatowego, jak i dla podniesienia wydajności ogrodu: warzywnego i owocowego.

Dotychczas właściwie, jakby zimy nie było. Czy nie może ona jednak łaża chwila nadejść w całej swej grozie? A każda ostra zima czyni wiele szkód w ogrodzie i niszczy nadzieje, nieraz na szereg lat. Wszystko zaś dlatego, że zaniedbano owych zimowych, drobnych napozór lecz niezmiernie ważnych prac ogrodowych.

Kto myśli na przykład o tem, aby w jesieni drzewa iglaste i wszystkie drzewa i krzewy owocowe tak silnie podlewać, by mogły nasiąknąć w korzeniach wilgocią, któraby im pozwoliła przetrwać długą zimę, a może i kilka suchych tygodni wiosny? Jeżeliście tego zaniedbali, to pospieszcie się, póki jeszcze jest ciepło. Zło można naprawić nawet wtedy, gdy spadnie pierwszy śnieg, przez obłożenie nim pnij drzew. Im więcej będzie obłożony pień i dolne gałęzie, tem lepiej jest dla drzewa, czy krzewu. Śnieg taki stanowi doskonałą ochronę czułych części rośliny, a zarazem nieoceniony zbiornik, który na

wiosnę dostarcza drzewkom, czy krzewom dostatecznej ilości wilgoci.

Nietylko jednak zimno i susza są nieprzyjaciółmi ogrodu, z którymi należy walczyć. Należą do nich także zwierzęce i roślinne szkodniki, gotowe zniszczyć czasem nieomal wszystko, o ile ich się na czas nie pokona, albo o ile się nie położy tamy ich rozwojowi. Obecnie jest do tego najlepszy czas. Opaska ochronna na pninach drzew jest doskonała dla przeciwdziałania wpełzaniu na nie szkodników. Ale czy nie zapomnieliście czasem założyć jej na żerdziach, do których są przymocowane drzewa owocowe. Jeżeli tak, to naprawcie jaknajprędzej swój błąd! Wszak szkodniki, wpełzające na drzewo, mogą dostać się na nie równie dobrze przez żerdź, jak przez pień. Czy nieprawda?

I jeszcze jedno: gniazdko gąsienic i poczwarki znajdują się nietylko na drzewach i gałęziach, ale zwykle także na płocie ogrodu. Czy to idzie o płot sztachetowy, czy też o żywopłot, ogrodnik, dbający o czystość i rozwój swojego ogrodu, musi ogrodzenie dokładnie zbadać i zniszczyć wszelkie szkodniki, a także zmusić do tego, we wspólnym interesie, swojego sąsiada.

Sasiad, rozumiejący wartość pracy ludzkiej, powinien pójść wam na rękę.

Okresy największych korzyści z drobiu

Najlepszy okres użytkowy drobiu jest naogół nieznany. Stąd też często zdarza się, że drób bije się albo zapóźno, kiedy jego mięso jest już tykowane, albo też zbyt wcześnie. Oba możliwości można uniknąć, kiedy znamy i pilnujemy granic użyteczności drobiu.

Kury niosą jaja najlepiej w pierwszych dwóch latach, a zwykle jeszcze i w trzecim roku życia. Poleca się jednak bić je już po upływie roku, ponieważ lepiej jest, gdy większą część kur składa się z młodych kwoczek. Muszą one jaknajwcześniej siedzieć, gdyż inaczej cały jesienny „zbiór” jai jest stracony. W czerwcu na sadzanie kur jest już zapóźno...

Żdrowe cielęta w zdrowych stajniach

Choroby cieląt są bardzo często spowodowane tylko tem, że stajnie, w których cielęta przebywają, są ciemne, źle wietrzone i nieczyste, a młodym zwierzętom nie daje się dosyć sposobności do przebywania poza stajniami. Wielu rolników sądzi, że w stajni powinna panować ciepłota conajmniej 15 do 17 stopni C. Tymczasem tak nie jest. Według badań przeprowadzonych naukowo, cielęta, które stoją na ciepłej, grubo okrytej ściółce podłódze, a najlepiej na warstwie siana, i które codziennie wychodzą na powietrze, mogą znieść temperaturę w stajni i poniżej zera.

Aby cielęta zahartować, powinno się je i w zimie przy sposobności wypędzać na powietrze.

Często się zdarza, że bezpośrednio po urodzeniu daje się cielęciu pół litra mleka. Lepiej jest jednak z pierwszym pożywieniem zaczekać kilka godzin. Przez pierwsze 14 dni życia konieczne jest na-

turalne odżywianie cieląt, albowiem młode zwierzęta, z uwagi na zimną temperaturę mleka, albo nieczyste naczynia, w których im się je podaje, mogą łatwo zachorować. W lecie najzdrowiej jest dla cieląt, jeśli ssają na pastwisku. Trzeba także zważać na to, czy pokarm matki jest tego rodzaju, że cielęciu nie przyniesie szkody. Uważać należy w tym czasie, aby matki nie spożywały paszy kwaśnej, co może cielęciu zaszkodzić.

Rady praktyczne

LICZBA RZUTÓW U KRÓLIKÓW.

Liczba rzutów u królików regulowana musi być według tego, ile zwierzątek przyszło na świat przy poprzednim rzucie. Można króliczycy pozwolić na cztery rzuty w roku, o ile w pojedynczym rzucie nie rodzi się więcej jak pięć zwierząt.

Mirt jako roślina pokojowa

Mirt lubi w zimie dużo światła i powietrza, a najlepiej rozwija się w przeciętnej temperaturze od 3 do 5 stopni Celsjusza. W wyższej temperaturze nawiedzany bywa przez robactwo i rosę miodową. W przeciwieństwie do innych zielonych roślin, jak np. palmy, skraplanie korony mirtu wodą nie jest godne polecenia, bo powoduje odpadanie gałązek. Szkodliwe jest dalej zamykanie pokoi, w których mirt się znajduje, wtedy, gdy zimno jest na dworze, a w pokojach mocno napalono. Szczególnie w godzinach południowych trzeba roślinie dostarczyć możliwie jaknajwiększej ilości powietrza, gdyż inaczej opadają jej listki. W zimie podlewać należy mirt bardzo umiarkowanie, w przeciwieństwie do lata, kiedyto w okresie silniejszego rozwoju, poleca się obfite podlewanie rośliny. Niebezpieczne jest przejście z umiarkowanego podlewania w zimie do obfitego na wiosnę. Lepiej podlać zamało niż zawieść, gdyż zbyt duża wilgoć wpływa na opadanie listków i brunatnienie korzeni.

Najlepiej jest przesadzać mirt w lutym lub marcu. Najlepszym podłożem dla rośliny jest ziemia inspektowa i darniowa z domieszką piasku. W lecie wystawiamy mirt do ogrodu, najpierw na miejsce na pół cienie, a następnie, dla użytku bogatego kwiecica, na słońce.

Lilje w doniczkach

Odpowiedniami do tego celu rodzajami są: Lilium auratum, lancifolium i longiflorum. Pochodzą one z Japonii.

Cebulki sadzi się w doniczkach średniej wielkości, w ciągu grudnia, używając jako podłoża piaszczystej ziemi polnej z domieszką ziemi darniowej. Cebulki muszą być głęboko posadzone tak, że zrazu należy wypełnić donicę ziemią tylko do połowy. W miarę wzrostu trzeba dokładać ziemi. Z początku należy rośliny umieścić w chłodnym, przewiewnym miejscu i podlewać je umiarkowanie. O ile w marcu nie jest za zimno, trzeba doniczki z roślinami wystawić na okno. W każdym razie lilje nie mogą mieć zbyt wiele powietrza, bo ich rozwój staje się krótki i ograniczony. W maju można doniczki umieścić w ogrodzie, w miejscu na pół cieniowym, zakopując je w ziemi aż po brzeg. W razie suszy konieczne jest podlewanie kwiatów. Po przekwitnięciu należy zaprzestać podlewania i postawić trzeba doniczki w chłodnym miejscu aż do pory przesadzania w jesieni. Kultury się bowiem tylko młode cebulki, jakie znaleźliśmy w doniczkach.

Nie można jednak pozwolić więcej niż na dwa rzuty, gdy każdy z nich liczy po 7 do 10 młodych. Między rzutem, a nowym pokryciem króliczycy musi upłynąć najmniej 10 tygodni.

USUWANIE KLESZCZÓW.

Kleszcze są nieraz przyczyną wielu cierpień zwierząt, a szczególnie psów. Aby je usunąć, trzeba zaatakowane przez nie miejsca dobrze zwilżyć naftą. Pod wpływem nafty kurczą one szczypce, które wpłyły się w ciało i można je wtedy bardzo łatwo wyjąć.

DOJENIE KÓZ.

Kozy muszą być dokładnie wydojone, bowiem ostatnie resztki mleka w wymionach są najbogatsze w tłuszcz. Poza tem pamiętać trzeba, że pozostawianie mleka w wymionach może spowodować zaburzenia chorobowe i wpłynąć na to, że udój w przyszłości będzie mniej obfity.

SŁOMA ROŚLIN STRĄCZKOWYCH.

Słoma roślin strączkowych odznacza się dużą zawartością białka i wapna. Białko czyni ją jednak źle strawną i łatwo sprowadza zaburzenia żołądkowe u zwierząt taką słomą karmionych. Specjalnie niebezpieczna pod tym względem jest wyka, która nierzadko powoduje osłabienie żołądka i zatwardzenie. Słoma strączkowych roślin ma jednak tę zaletę, że często uwalnia żołądek i kışkę od robaków i jest polecana jako środek „czyszczący”.

ŚNIEG.

Śnieg jest złym przewodnikiem ciepła i zapobiega promieniowaniu zawartego w ziemi ciepła. Pokrywa śnieżna działa zatem dobrze na łąki i oziminy. Poza tem śnieg absorbuje z powietrza saletrę i amoniak, które później, przy topnieniu śniegu, służą glebie za odżywkę. W razie możliwości, dobrze jest roztrząsać śnieg na łąkach i oziminy, o ile nie zostały nim całkowicie przykryte.

Jak niedźwiedź bury szedł do stajenki przez lasy i góry

**LALECZKA
OD ANIOŁKA**

Kiedy na niebie zaświeci
W noc wigilijną gwiazdeczka
Wszystkie tak cieszą się dzieci
Że im aniołek przyniesie
To, o czym skrycie marzyły.
Bożla ich prośby wysłucha,
Co noc im się dary snły,
Jakie aniołek przyniesie.

Daleko w gęstym lesie, w głębokiej norze pod korzeniami wywalonego świerka, spał sobie niedźwiedź bury snem zimowym.

Na świecie śnieg był głęboki i niedźwiedź spał sobie w swej norze już przeszło miesiąc.

Pewnego popołudnia, gdy niebo całe zasnuęte było ciężkimi chmurami i śnieg zaczął padać dużymi płatami, w gęstych gałęziach świerków zgromadziły się wrony. Zebrało się ich może ze sto, a może i dwieście i zaczęły sobie o czymś opowiadać głośnym krakaniem. Przybywało tych wron coraz więcej i krakanie ich stało się tak donośne, że przedostało się aż do nory śpiącego burego niedźwiedzia.

Ocknął się niedźwiedź ze snu i gniewnie zaczął mruzczeć na wrony, że go przebudziły.

Ale wrony mruczenia jego nie słyszały i głośno krakały dalej.

Więc niedźwiedź rozgniewany podniósł się na przednie łapy i ryknął z całej siły:

— Mrhuu!... Mrhuu!...

Ale i teraz wrony mruczenia jego nie przstraszyły się wcale i krakały dalej między sobą.

Zdziwił się niedźwiedź bardzo.

— Toż jak ryknę, — pomyślał sobie — zaraz wszystkie wrony uciekają przestraszone daleko w las! A dziś nic, kraczą sobie i kraczą... Czyżby coś tak ciekawego opowiadały, że nawet nie słyszą, jak ja gniewam się na nie? — Ja! Niedźwiedź bury! To coś dziwnego?!

I niedźwiedź zaciekawiony zaczął słuchać, o czym to wrony tak dużo i głośno rozmawiają?

Początkowo nic nie rozumiał, bo wszystkie krakały... Mówiły o jakiejś... stajence... Ale wreszcie, gdy dosłyszał, że w tej stajence narodził się mały Jezusek, że Matka Boska jest przy nim a Aniołkowie mu usługują, zaciekawił się bardzo, odwalił śnieg i gałęzie i wylazł ze swej nory, by lepiej słyszeć, o czym wrony gadają.

A wrony opowiadały, jak to i pastuszkowie, i królowie, i ptaszki, i różne zwierzęta przychodzą do Betleem, do stajenki, aby ujrzeć małego Jezuska i pokłon mu oddają i dary mu znoś... wszelakie, co kto potrafi i co kto może...

Zadumał się, zamyślił się, głęboko niedźwiedź bury.

I pomyślał sobie, że kiedy Pan Jezus zeszedł na ziemię i cały świat go wita, toć i stary niedźwiedź powitać go powinien.

Przeciagnał się niedźwiedź bury, żeby się lepiej zbudzić ze snu, potem spuścił przednie łapy na ziemię i truchtem pobiegł między drzewami...

Właśnie wieczór już zapadał, gdy drogą przez wieś zbliżał się niedźwiedź bury do stajenki. Ale, że gwiazdka

betleemska świeciła jasno, więc jeden Aniołek, który przed stajenką otrząpywał sobie śnieg ze skrzydełek, zdaleka już zobaczył naszego burego niedźwiedzia, jak ten stanął na tylne łapy i uroczyście kroczył ku stajence. Ze

zmęczenia wywiesił z paszczy czerwony ozór, a oczy błyszczały mu jak dwa płomyki.

Aniołek, gdy zobaczył niedźwiedzia, przestraszył się bardzo i po drze-

wie, które rośło obok stajenki, wdrapał się na jej dach.

A bury niedźwiedź podszedł do stajenki i na dwóch łapach stanął sobie u progu. Józef święty przeżegnał się tylko, lecz siekierę, którą w ręku trzymał, mocniej ścisnął.

A Matka Boska spojrzała na burka łagodnie i słodkim głosem powiedziała doń:

— Witaj nam, dobry misiu! To i ty z dalekiego lasu przyszedłeś, by Jezuska na ziemi przywitać?

Mruknął bury niedźwiedź radośnie, schylił się nad żłóbkiem i gorącym językiem bosa nóżka Jezuska polizał.

Tak to niedźwiedź bury przyszedł z dalekiego lasu, przez śniegi głębokie i wysokie góry, by małego Jezuska powitać. I od tej pory, w czasie świąt Bożego Narodzenia, chłopcy jednego z pośród siebie za turonia, czyli za niedźwiedzia przebierają i na grubym sznurku, albo na łańcuchu po domach oprowadzają.

Na pamiątkę owego niedźwiedzia.

POMOCNICY ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

— A jak święty Mikołaj nie zdąży obejść wszystkich domów, to nie wszystkie dzieci będą miały gwiazdkę? — smutnym głosem mówił mały Ludwiś, któremu starsza siostrzyczka Zosia, opowiadała właśnie o dobrym staruszk, przynoszącym dzieciom podarki.

— No, to my go wyręczymy! — wesoło zawołał Staś, wbiegając do pokoju. — Widzicie? Wujaszek przysłał nam pieniądze i powiedział, byśmy z nich zrobili dobry użytek. Mam znakomity pomysł! Posłuchajcie. I Staś wyłożył swoje projekty, których cała gromadka wysłuchała bardzo uważnie, a potem wszyscy z głośnymi okrzykami zachwyty wybiegli do miasta.

— Co to jest? Dwie choinki? Lalka, miś, zabawek, konik? Poco kupicie to wszystko? — ze zdziwieniem pytała mamusia, gdy dzieciarnia stanęła przed nią ze swoimi sprawunkami.

— Mamusiu! Święty Mikołaj ma za dużo roboty! Więc postanowiliśmy pomóc mu! — radośnie zawołała Ninka, piastująca pluszowego niedźwiadka i zajączka.

— Pozwolisz, mamusiu? Prawda? — trochę niepewnym głosem zapytała Staś i Zosia.

Mamusia naturalnie pozwoliła.

Wieczorem, gdy zabłyśła gwiazdka, gromadka pomocników świętego Mikołaja zapukała do drzwi suterenu, gdzie mieszkali dzieci, do których nie zdążył przyjść święty, dobry staruszek.

Zaniosły drobne prezenty, zabawki od siebie, a mama dała im jeszcze struclę dużą i orzechów i pierników i dwa złote!

W suterenie odbyła się wesoła gwiazdka.

I jeszcze w trzech biednych mieszkankach bezrobotnych ludzi byli z wi-

Zamykające się do snu.
List bardzo długo wędrował,
Kiedy go dostał aniołek,
Właśnie zabawki malował,
Które miał wysłać na ziemię.
Przeczytał zaraz list cały
I pewnie prośby wysłucha,
Bo mu się oczka zaśmiały
I lalkę zaraz wyszukał.
A na wigilię pod drzewkiem
Tesia laleczkę ujrzała,
Podbiegła do niej z swym plesklem,
Wraz z nim z radości skakała.

W noc wigilijną

W noc wigilijną Jezusek
Po tej naszej chodzi ziemi
I błogosławi wokoło
Swymi rączkami Boskimi.
Wszystkie więc dzieci niech będą,
Posłuszne tego wieczoru,
By nie obrazić Jezuska,
Który przyjąć może ze dworu.

zyta nasi pomocnicy Św. Mikołaja. I wszędzie, gdzie byli, pozostawili za sobą radość biednych dzieci.

I sami przez to mieli świętą radość i wesołość.